

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА И ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА
ЗА ПЕТИ РАЗРЕД
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
за период 2023/2024 -2026/2027. године

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

САДРЖАЈ			
План наставе и учења за пети разред	3	Математика	96
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА		Биологија	115
Српски језик и књижевност	5	Историја	131
Енглески језик	17	Информатика и рачунарство	155
Ликовна култура	29	ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА	
Музичка култура	37	Италијански језик	163
Техника и технологија	50	Немачки језик	186
Физичко и здравствено васпитање	64	Грађанско васпитање	195
Географија	81	Верска настава – Православни катихизис	200

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА			
Ред. бр.	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
1.	Српски језик и књижевност	5	180
2.	Страни језик	2	72
3.	Ликовна култура	2	72
4.	Музичка култура	2	72
5.	Историја	1	36
6.	Географија	1	36
7.	Физика	-	-
8.	Математика	4	144
9.	Биологија	2	72
10.	Хемија	-	-
11.	Техника и технологија	2	72
12.	Информатика и рачунарство	1	36
13.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54
УКУПНО: А		24	918

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА			
Ред. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	Недељно	Годишње
1.	Верска настава / Грађанско васпитање ¹	1	36
2.	Други страни језик ²	2	72
УКУПНО: Б		3	108
УКУПНО: А+Б		27	1026
Ред. бр.	ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ И ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	Недељно	Годишње
1.	Редовна настава	27	1026
2.	Слободне наставне активности ³	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава	1	36
Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Недељно	Годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности ¹	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Циљеви наставе предмета Српски језик и књижевност су: да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Годишњи фонд часова: 180

Недељни фонд часова: 5

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА	
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Пети разред
Садржаји програма	Укупно
ЈЕЗИК	74
Граматика	69
Правопис	6
КЊИЖЕВНОСТ	67
Школска лектира	40
Домаћа лектира	18
КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	39
Говорно изражавање	10
Писмено изражавање	29
Укупно	180

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1. ГРАМАТИКА	Реченице, падежи, променљиве врсте речи, глаголи, непроменљиве врсте речи	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама -Комуникација	-Анализом реченице и реченичних чланова наводити ученике да разликују именичке и глаголске додатке -Вежбањем на тексту уочити разлике просте и сложене реченице На конкретном примеру једне изабране речи демонстрирати ученицима њене различите облике у различитим падежима -На сонову конкретних примера у реченици наводити ученике да	СЈ.1.3.4. препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези са облицима речи СЈ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима СЈ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи СЈ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима СЈ.3.3.4. познаје	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, табела, панео, Увођење ученика у главне појмове граматике, српског језика прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима Самоевалуација и евалуација	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Домаћи задатак Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредмет не компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			закључе која су питања за падеже, која је њихова функција, а које значење На конкретном примеру демонстрирати ученицима сваку врсту речи понаособ На задатом тексту заједно са ученицима уочавати глаголска времена -Помоћу многобројних примера објаснити ученицима категорије глаголског вида и глаголског броја	подврсте речи; користи терминологику у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама СЈ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези са њима)		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
2. ПРАВОПИС	Велико слово, знакови интерпункције, писање речце НЕ	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка компетенција	Задатим примером утврдити стечена знања о правопису -На задатом примеру навести ученике да уоче правилну употребу великог слова, писања речце НЕ, употребу зареза, тачке и зареза, неколико тачака, цртице.	СЈ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима СЈ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева СЈ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: текстова, табела Самоевалуација и евалуација Кроз практичне примере ученици показују могућност да самостално користе правописне знаке -Дата правописна правила ученици примењују у говорној култури Корелација: страни језици, информатик	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Рад на тексту-групни рад Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера-вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
3. ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ	Писмене вежбе и домаћи задаци, провере знања	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка компетенција	-Различитим темама развијати ученичку писану културу -Занимљивим избором тема мотивисати ученике на испољавање креативности -Одређеним темама мотивисати ученике да што више читају и пишу - Систематизацијом обрађеног градива мотивисати ученике да усвоје граматичка правила из области врста речи, падежа,	СЈ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) СЈ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу СЈ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан СЈ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај СЈ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста СЈ.3.2.5. зна и доследно примењује	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Ученици развијају своју писменост -Ученици подстичу своју стваралачку моћ и развијају креативност -Одговарањем на различите теме ученици негују врлине и позитивне вредносне системе -Многобројним примерима ученици евалуирају своје знање -Ученици практично примењују усвојена теоријска знања	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак- Радна свеска Писана провера- вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			реченице, правописа и теорије књижевности	правописну норму	о речима, реченици и падежима -Самостално примењују правописна правила Самоевалуација и евалуација Корелација: веронаука, народна традиција, историја, музичко	
4. УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ	Говорне вежбе, изражајно казивање стихова, јачање вербалног самопоуздања	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка	Различитим говорним вежбама наставник код ученика развија говорну културу -Наставник подстиче ученике и упућује их на изражајно казивање стихова -Давањем	СЈ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу СЈ.1.2.3. саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Јавним излагањем ученици развијају реторичке способности -Изражајним казивањем стихова	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредмет не компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		компетенција	слободе ученицима да се самостално изражавају наставник развија ученичко самопоуздање	текста) СЈ.2.2.1. составља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан СЈ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај	потврђују лепоту народног стваралаштва -Самосталним изражавањем ученици богате речник и побољшавају свакодневну комуникацију Самоевалуациј а и евалуација Корелација: реторика, историја,	Презентациј е ученика, панои Домаћи задатак Писана провера- вежба дебата

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
5. КЊИЖЕВНОСТ	Лирика, епика	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка компетенција	Заинтересовати ученике за поједине писце појединостама из приватног живота. -Занимљивим приступом датим песмама мотивисати ученике да читају и факултативне садржаје -Тематско-мотивском анализом наводити ученике да уочавају многобројна стилска изражајна средства - Композицијском анализом упознати ученике са знањима о	CJ.1.4.1. повезује наслове прочитаних књижевних дела са именима аутора тих дела CJ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) CJ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирику, епiku и драму CJ.1.4.4. препознаје врсте стиха (римовани, неримовани; осмерац и десетерац) CJ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог, монолог	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Изражајним читањем ученици утичу на говорну културу -Читањем самостално доносе закључке о стваралаштву појединих писаца -Уочавањем стилских средстава ученици вреднују литерарни поступак -На примеру песме стичу и примењују знања о строфи, стиху и рими. -Читањем	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			стиху, строфи и рими -На датим тесковима наставник демонстрира приповедне поступке (дескрипција, наратија, дијалог, монолог, унутрашњи монолог) -На примерима из свакодневног живота наводити ученике да усвоје знања о приповедним поступцима -Поређењем различитих текстова упутити ученике да	CJ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, ономатопеја) CJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: тему, мотив, фабулу, време и место радње, лик... CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломка, ликова, карактеристичних ситуација CJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре	различитих приповедних врста ученици развијају позитиван став о прозном стваралаштву -Познавањем стваралачког опуса неког писца ученици самостално закључују о вредностима тих дела -Читајући уче да препознају оно што ће их лично највише заинтересовати и подстаћи да се тиме додатно баве -На основу анализе дела стичу знања о приповедним поступцима, перспективи приповедача	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			препознају различите приповедне врсте -Мотивисати ученике да праве разлику између народног и уметничког стваралаштва и износе лични став о томе -На конкретним примерима из дела наводити ученике да дате ситуације повезују са онима из свакодневице.	књижевноуметничком тексту СЈ.3.4.3. разликује аутора дела од лирског субјекта и	-Упоредију народно и уметничко прозно стваралаштво и уочавају сличности и разлике Самоевалуација и евалуација Повезивање са савременошћу Корелација су другим предметима : српски, ликовно, веронаука, географија	

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програм

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године
		Ученици воде евиденцију	праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцене	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: - знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; - не изводи закључке који се заснивају на подацима; - критички не расуђује;	Могућност израде паноя или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, различитих врста излагања.	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења ЕНГЛЕСКОГ језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика.

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК		Пети разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	Увод - Introduction	3
2.	Један свет - One world	8
3.	Дом - Home	8
4.	Уобичајене активности - Habits	8
5.	Први писмени задатак	3
6.	Храна - Our food	8
7.	Спорт - Sport	8
8.	Одећа - Our clothes	8
9.	Музика - Music	8
10.	Други писмени задатак	3
11.	Време - Weather	7
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
1	Увод Introduction	Ученици понављају: алфавет, боје, бројеве, вокабулар (pets, the time, days of the week, months, seasons, classroom objects, school subjects, parts of the body, appearance); показне придева this, that, these, those Ученик учи: Описивање живих бића, предмета, места и појава	Ученик може да: – разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава; – опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Компетенција за учење Комуникација / Српски језик Математика Грађанско васпитање
2	Један свет One world	Ученик учи: -Описивање карактеристика људи; -Разумевање и давање информација о државама и националностима; -Разумевање краћих текстова у	Ученик може да: -описе карактеристике људи; -разуме и даје информације о државама и националностима; - разуме краће текстова у вези са поздрављањем,	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите	Компетенција за учење Комуникација / Географија Српски језик

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		вези са поздрављањем, представљањем, тражењем и давањем информација личне природе; -Поздрављање, отпоздрављање, представљање себе и других, постављање и одговарање на питања личне природе, давање информација о себи и другима; -Разумевање једноставних описа места (шкотски градови), описивање места у коме живи; -Разумевање и давање исказа који се односе на припадање; -to be (Present); -Possessive adjectives;	представљањем, тражењем и давањем информација личне природе; - поздравља, отпоздравља, представља себе и друге, поставља и одговара на питања личне природе, даје информације о себи и другима; -разуме и даје исказе који се односе на припадање; - разуме једноставне описе места (шкотски градови), описује место у коме живи -поређи места, ствари и жива бића; -користи глагол be у презенту; -користи присвојне придеве -користи присвојне заменице	1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.5, 2.3.6	технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		-Possessive pronouns -Поређење кратких придева				
3	Дом Home	Ученик учи: -there is/there are - Prepositions of place -Разумевање и давање информација о томе где се нешто налази - Описивање места и кућа -Исказивање просторних односа и величина -Слушање и читање о правилима понашања и обавезама и разговор о њима; -О планети и свету у коме живимо	Ученик може да: -описе карактеристике места и кућа; -разуме и даје информације о томе где се нешто налази; - разуме краће текстова у вези са становима, насеобинама, градовима, географским одликама држава и континената; -поставља и одговара на питања о месту и кући у којој живи; -разуме обавештења о простору и величинама и разговара о њима; -користи there is/there are; -користи Prepositions of place;	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,1.1.4, 1.1.5,1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2,.2.1.3, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.5, 2.3.6	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти. Тест.	Компетенција за учење Комуникација / Географија Српски језик

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
			-разуме и реагује на једноставније забране и обавезе; -размени једноставније информације о забранама и обавезама; -представи правила понашања			
4	Уобичајене активности Habits	Ученик учи: -Present Simple Affirmative; -Adverbs of frequency; -Разумевање једноставних текстова у којима се описују сталне, уобичајене радње; -Описивање сталних и уобичајених догађаја и активности у неколико везаних исказа -Слушање и читање исказа у вези са забранама,	Ученик може да: - разуме једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене радње; - описује сталне и уобичајене догађаје и активности у неколико везаних исказа; -користи Present Simple Affirmative; -користи Adverbs of frequency -разуме и реагује на једноставније забране, своје и туђе обавезе -размењује једноставније информације које се	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,1.1.4, 1.1.5,1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2,.2.1.3, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.5, 2.3.6	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Компетенција за учење Комуникација Сарадња / Српски језик Грађанско васпитање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		правилима понашања и обавезама; -Саопштавање забрана, правила понашања и обавеза	односе на забране и правила понашања			
5	Први писмени задатак: припрема, израда, исправак					
6	Храна Our food	Ученик учи: - Present Simple Affirmative & Negative; --Разумевање једноставних текстова у којима се описују сталне, уобичајене радње; -Описивање сталних и уобичајених догађаја и активности у неколико везаних исказа -Разговор о храни и оброцима -Слушање и читање текстова о количини нечега	Ученик може да: -користи Present Simple Affirmative & Negative; разуме једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене радње; - описује сталне и уобичајене догађаје и активности у неколико везаних исказа; -разуме исказе о количини нечега; -пита и каже колико нечега има; -у продавници или у ресторану затражи неки артикл, храну или пиће;	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,1.1.4, 1.1.5,1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2,2.1.3, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.5, 2.3.6	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти. Тест.	Компетенција за учење Комуникација / Српски језик Грађанско васпитање Биологија

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		и разговор о количини нечега; -Разумевање текстова о живитињама и њиховим навикама и разговор о њима -Will за изражавање одлука	-састави списак за куповину намирница; -разуме и разговара о живитињама и њиховим навикама -изрази одлуку			
7	Спорт Sport	Ученик учи: -Can for ability and permission -Adverbs of manner -Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са нечијим интересовањима, хобијима и спортовима као и размена информацијама о њима -Слушање и читање једноставних исказа мишљења	Ученик може да: -разуме једноставне исказе који се односе на интересовања, хобије и спортове; -опише своја и туђа интересовања, хобије и спортове и изрази допадања и недопадања; - разуме исказе у којима се даје нечије мишљење и даје своје мишљење -разуме и даје једноставне исказе о способностима и дозволама	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,1.1.4, 1.1.5,1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.14, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2,.2.1.3, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.5, 2.3.6	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Компетенција за учење Комуникација / Српски језик Спорт

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		као и давање мишљења				
8	Одећа Our clothes	Ученик учи: -Present Continuous -Слушање и читање описа садашњих тренутних активности; -Усмено и писано описивање садашњих активности и разговор о њима; -Поређење дугих придева	Ученик може да: -разуме текстове у којима се описују тренутне активности и радње; -размењује информације које се односе на датум комуникативну ситуацију; -описује тренутне догађаје, радње и активности; -поређује карактеристике живих бића, предмета, места и појава	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.5, 2.3.6	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти. Тест.	Компетенција за учење Комуникација / Географија (наука)
9	Музика Music	Ученик учи: -Past Simple of the verb to be -Слушање и читање текстова о прошлим стањима, способностима и догађајима;	Ученик може да: -разуме краће текстова о прошлим стањима, способностима и догађајима; -размени информације о прошлим стањима,	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите	Компетенција за учење Комуникација / Музичко

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		-Усмено и писано описивање стања и догађаја у прошлости; -Разумевање исказа о потребама и осећањима -Исказивање потреба и осећања	способностима и догађајима; -разуме и реагује на исказе о потребама и осећањима; -изрази једноставним језичким средствима потребе и осећања	1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.5, 2.3.6	технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	
10	Други писмени задатак: припрема, израда, исправак					
11	Време Weather	Ученик учи: -Past Simple of regular and irregular verbs; -Слушање и читање описа прошлих догађаја; -Описивање усмено и писано догађаја из прошлости; -Слушање и читање једноставних текстова у вези са временом и климатским условима;	Ученик може да: -разуме исказе о прошлим догађајима; -описе догађаје у прошлости; -разуме исказе и даје информације о метеоролошким приликама; -разуме једноставне текстове о одморима и празницима; -размени информације о одморима и празницима;	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.5, 2.3.6	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти. Тест.	Компетенција за учење Комуникација / Географија Музичко

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		-Тражење и давање информације о метеоролошким приликама; -Слушање и читање текстова о одморима и празницима; -Усмено и писано описивање одмора и празника; -Be going to за изражавање будућих планова	-размени информације о будућим плановима			

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године
		Ученици воде евиденцију	праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцене	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноя или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ наставе и учења **ликовне културе** је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ЛИКОВНА КУЛТУРА		Пети разред
Р.бр.	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова
1.	УВОД У ЛИКОВНУ КУЛТУРУ	4
2.	ЛИНИЈА	16
3.	ОБЛИК	32
4.	РИТАМ	14
5.	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ	6
УКУПНО		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Пети разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди	Исходи
1.	УВОД У ЛИКОВНУ КУЛТУРУ	• Компетенције за целоживотно учење • Естетичке компетенције • Комуникација • Решавање проблема	ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике ЛК.1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.2.1. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)	Ученик: • разуме и у свом раду примењује стечена знања о композицији, ликовним елементима и ликовним техникама; • разуме и разматра у групи значај уметничког наслеђа; • разуме и адекватно примењује појмове који се односе на установе културе и уметничка занимања; • анализира у групи значај установа културе; • описује занимања на пољу уметности.
2.	ЛИНИЈА		ЛК.1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечене учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) ЛК1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерију, атеље,	Ученик: • описује линије које уочава у природи, окружењу и уметничким делима; • пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте линија; • гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала; • користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа; • црта разноврсним прибором и материјалом изражавајући замисли, машту, утиске и памћење опаженог;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Пети разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди	Исходи
			уметничка радионица...)	• разматра, у групи, како је учио/учила о изражајним својствима линија и где се та знања примењују; • исказује своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности.
3.	ОБЛИК		ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) ЛК.2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику) ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других ученика	Ученик: • поређи облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима; • гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад; • наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон; • обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком; • преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност; • комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену; • објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе; • разматра, у групи, како је учио/ла о облицима и где та знања примењује;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Пети разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди	Исходи
4.	РИТАМ		ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других	• исказује своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно. Ученик: • описује ритам који уочава у природи, окружењу и уметничким делима; • пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте ритма; • гради правилан, неправилан и слободан визуелни ритам, спонтано или с одређеном намером; • користи, у сарадњи са другима, одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналног визуелног ритма; • разматра, у групи, како је учио/ла о визуелном ритму и где та знања може применити; • прави, самостално, импровизовани прибор од одабраног материјала; • исказује своје мишљење о томе зашто људи стварају уметност.
5.	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ			Ученик: • пореди различите начине комуницирања од праисторије до данас; • обликује убедљиву поруку примењујући знања о ритму, линији, облику и материјалу; • изражава исту поруку писаном, вербалном, невербалном и визуелном

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Пети разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди	Исходи
				комуникацијом; • тумачи једноставне визуелне информације; • објашњава зашто је наслеђе културе важно.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

ЛИКОВНА КУЛТУРА			Пети разред
АКТИВНОСТИ У ПРОЦЕСУ НАСТАВЕ И УЧЕЊА		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
ученика	наставника		
Уочава присуство ритма у природи.	Демонстрација, илустровање	- посматрање	Биологија Географија Српски језик Историја
Ученик опажа облике и разноврсност међу њима.	Организација наставног процеса самостално или у тиму	- праћење ангажовања ученика	
Познаје и користи различите материјале и ликовне технике.	Пружање практичних инструкција	- производи ученикових активности	
	Инструкције уз коришћење	- белешке	
		- задовољство ученика	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

- Игра линијама и облицима - цртање, израда линеарног цртежа - стварање различитих врста облика - посматрање, истраживање - комбиновање и анализирање - израда и декорација предмета различитих облика - користи интернет асоцијације - медијска писменост и комуникација	модерних технологија Пружање мотивације у раду Анализа ученичких радова Групна естетска анализа Праћење напретка ученика у раду	на часу - домаћи задаци	Математика Музичка култура Техника и технологија Информатика и рачунарство
---	--	---------------------------------------	--

ЛИКОВНА КУЛТУРА			Пети разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета.	Процењују се: вештине ликовног изражавања и разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Уметничко изражавање; Вештине, руковање	ОДЛИЧАН (5) оцену добија: ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета у потпуности самостално испуњавањазахтева који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија: ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у	Формативно оцењивање: бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стањана полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби, или жељи ученика
			Практичан рад Естетска анализа	Након реализације наставне јединице
			Свеска из ликовне културе	На крају наставне године, по жељи ученика (није обавезна)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ЛИКОВНА КУЛТУРА		Пети разред		
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	прибором за извођење радних задатака.	потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ДОБАР (3) оцену добија: ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтевекоји су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ДОВОЉАН (2) оцену добија: ученик који остварује минималан напредак усавладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа.	Процена наставника о активностима везаних за посете културним догађајима	Током школске године (зависи од активности ученика)
			Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ЛИКОВНА КУЛТУРА		Пети разред		
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	ОДЛИЧАН (5) –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. ВРЛО ДОБАР (4) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. ДОБАР (3) – показује делимични степен активности и ангажовања ДОВОЉАН (2) – показује мањи степен активности и ангажовања. НЕДОВОЉАН (1) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, ППТ, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
МУЗИЧКА КУЛТУРА		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ЧОВЕК И МУЗИКА	10
2.	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	2
3.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	18
4.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	41
5.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	1
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу; - објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; - искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека; - реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма; - идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог	МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености МК. 1.1.2. опише основне карактеристике - историјско– стилских периода - народно г стварала штва Ученик уме да анализира повезаност: МК. 2.1.2. структуре и драматургије одређеног музичког жанра МК. 2.1.3. облика народног музицирања са	-компетенција за учење -комуникација -естетичка компетенција -рад са подацима и информацијама	ЧОВЕК И МУЗИКА <u>Човек у праисторији</u> Улога музике у првобитном друштву; Човек и ритуал: улога музике у ритуалу (музичкоантрополошка истраживања); Магијска моћ музике; Елементи музичког тока: покрет, ритам (ритам као основа ритуала), коло/групни плес; Покрет: порекло плеса; Слушање/доживљај ритмателом; Најстарија фолклорна музичка традиција у Србији и светске баштине.	Покрет, ритам, мелодија	Користити методе/технике и облике рада које активирају ученике да буду самосталнији у раду: анализа музичких примера, фотографија, ППТ, видео материјала. Инсистирање на корелацији са другим предметима: историја, ликовна култура, географија. Коришћење ЛОГОС-овог е-уџбеника: видео и аудио записи, квизови, ППТ.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
доба (музички елементи, наступ и сл.);	специфичним контекстом народног живота МК. 3.1.2. разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд МК. 3.1.4. уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту		<u>Човек Антике</u> Божанска природа музике: - митолошка свест античког човека; - музички атрибути богова; - музика и држава. Музика у храму и музика на двору; Примери различитих инструмената и музичких облика у античким цивилизацијама; Улога и место музике у античким цивилизацијама: Индија, Сумер/Вавилон, Кина, Египат, Грчка, Рим; Појава првих нотација, пентатоника;			
- класификује инструменте по начину	МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке	-комуникација -естетичка компетенција	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ Најстарији	Мелодија, ритам, инструменти	Комбиновање различитих врста дидактичког	Формативно, свакодневно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
настанказвука; - опише основне карактеристике ударалки; - препозна везу између избора врсте инструмента и догађаја, односно прилике када се музика изводи; - користи могућности ИКТ-а у примени знања о музичким инструментима (коришћење доступних апликација);	писмености МК. 1.1.2. опише основне карактеристике - музичких инструмената и састава Ученик уме да анализира повезаност: МК. 2.1.1. музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу МК. 3.1.1. зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела МК. 3.1.3. критички и аргументовано	-компетенција за учење -рад са подацима и информацијама	инструменти: тело, ударалке, дувачки, жичани; Ударалке - настанак, првобитни облик и развој; Ритмичке ударалке као најједноставнија група инструмената; Мелодијске ударалке;		материјала: видео и звучниј запис, фотографија, ППТ, доступне ИКТ апликације. Користити претходна знања ученика. Повезати са историјским контекстом. Коришћење ЛОГОС-овог е-уџбеника	усмених одговора ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	образлаже свој суд					
- изражава се покретима за времеслушања музике; - вербализује свој доживљај музике; - идентификује ефекте којима различити елементи музичке изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања; - анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; - илуструје примере коришћења плесова и музике	МК. 1.2.1. именује музичке изражајне елементе МК. 1.2.2. именује извођачки састав МК. 1.2.4. именује српски музички фолклор МК. 2.2.1. опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената МК. 2.2.2. препозна структуру одређеног жанра Ученик уме да анализира слушни пример и открије везу	-комуникација -естетичка компетенција -компетенција за учење -одговоран однос према здрављу	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ Елементи музичке изражајности - темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената; Слушање вокалних, вокално-инструменталних и кратких инструменталних композиција, домаћих и страних композитора; Слушање дела најстарије фолклорне традиције српског и других народа; Слушање народних и уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различитог садржаја, облика и	Мелодија, ритам, динамика, темпо, покрет	Основни методски приступ је од звукака теорији. Јасно формулисати упутства како би ученици знали на шта да усмере пажњу приликом слушања. Постепено проширивати опажајни капацитет код ученика усмеравајући их на специфичности музичког дела пре слушања. Ученичка знања из различитих области повезати и ставити у функцију разумевања дела, подстичући креативност и критичко мишљење. Користити илустрације, ППТ и ИКТ када је могуће. Подстићи ученике на	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора и активности ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова Домаћи задатак

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
према намени у свакодневном животу (војна музика, обредна музика, музика за забаву...); - критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; - понаша се у складу са правилима музичког бонтона; - користи могућности ИКТ-а за слушање музике;	опажених карактеристика са: МК. 3.2.1. структуралном и драматуршком димензијом звучног примера МК. 3.2.2. жанровским и историјско– стилским контекстом звучног примера МК. 3.2.3. контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора		расположења, као и музичких прича;		изношење свог мишљења уз аргументовано образлагање.	
- пева и свира самостално и у групи; - примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање	МК. 1.3.1. пева једноставне дечије, народне или популарне композиције МК. 1.3.2. изводи једноставне дечије, народне	- естетичка компетенција - сарадња - комуникација - одговоран однос према здрављу - компетенција	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Певање Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста	Мелодија, ритам, динамика, текст, темпо	Користити методе/технике и облике рада који подстичу ученике за самостални рад, рад у пару или групи. Кроз одговарајуће примере музичких	Формативно, свакодневно оцењивање активности ученика, певањем и свирањем. <i>Самоевалуација</i>

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
тела, артикулација); - кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и моторику; - користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; - искаже своја осећања у току извођења музике; - примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;	или популарне композиције на бар једном инструменту МК. 3.3.1. изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима.	за учење	солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом; Свирање Свирање песама и лакших инструменталних дела по слуху на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима; Свирање дечјих, народних и уметничких композиција из нотног текста;		вежби и композиција обрадити елементе музичке писмености. Обратити пажњу на правилно дисање, положај тела и дикцију. Узети у обзир гласовне могућности ученика. За инструментално музицирање користити ритмичке и мелодијске инструменте. Могу се користити нотни примери који су солмизацијом обрађени. Примељивати принцип активног учешћа ученика на часу. Коришћење аудио или видео снимака или матрица када је могуће. Посета концерта, у	евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- учествује у школским приредбама и манифестацијама; - користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудио снимака...);			Извођење дечијих, народних и уметничкихигара; Извођење једноставних ритмичких и мелодијскихмотива (у стилу) музике старих цивилизација на инструментима или покретом;		складу са могућностима	
- користи музичкеобрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; - изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина; - комуницира у групи	Ученик уме да: МК. 1.4.1. направи музичке инструменте користећи предмете из окружења МК. 1.4.2. осмисли мање музичке целинену основу понуђених модела МК. 1.4.3. изводи пратеће ритмичке и мелодијско–	-естетичка компетенција -комуникација -сарадња -компетенција за учење	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, користећи притом различите изворе звука;Креирање покрета уз музику коју ученици изводе; Осмишљавање музичких питања и одговора, ритмичка допуњалка, мелодијска допуњалка	Мелодија, ритам, динамика, темпо	Користити методе/технике и облике рада који подстичу ученике на музичко стваралаштво, самостално, групнои у пару. Користити корелацију са ликовном кутуром. Креативна употреба мултимедија: ППТ, ИКТ, аудио и видео снимци, мобилни телефони.	Формативно, свакодневно награђивање ученика за било који облик музичког стваралаштва. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; - учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; - користи могућности ИКТ-а за музичко стваралаштво.	ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима МК. 1.4.4. учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст. Ученик уме да: МК. 3.4.1. осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте МК. 3.4.2. импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у		са потписаним текстом, састављање мелодије од понуђених мотива; Импровизација мелодије на задати текст; Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментарија и другим инструментима; Израда једноставних музичких инструмената; Реконструкција музичких догађаја у стилу старих цивилизација.			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	о оквиру различитих жанрова и стилова МК. 3 4.3. осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА			Пети разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета.	процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године
			- Усмено одговарање	По потреби
			-Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године, праћење/ пресек на крају године
			Прегледање свески	На крају наставне године
			Певање и/или свирање песама и/или композиција	Пресек стања сваког месеца
			Препознавање слушаних и обрађених композиција	Свакодневно бележење током године
			Музичко стварање	Свакодневно бележење током године
			- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА				Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
		ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	ОДЛИЧАН (5) –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. ВРЛО ДОБАР (4) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. ДОБАР (3) – показује делимични степен активности и ангажовања ДОВОЉАН (2) – показује мањи степен активности и ангажовања. НЕДОВОЉАН (1) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу у хору, приредбама, ваннаставним активностима -Несебичном пружању помоћи другим ученицима	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

МУЗИЧКА КУЛТУРА				Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
			-Израда паноя, ППТ, различитих врста излагања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ наставе и учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекн е бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	6
2.	САОБРАЋАЈ	14
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	16
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	20
5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	16
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање - разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју - наводи занимања у области технике и технологије - процењује сопствена интересовања у области технике и технологије - организује радно окружење у кабинету - примењују мере заштите на раду - правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје	Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Дигитална Компетенција за учење Комуникација	1. ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ Појам, улога и значај технике и технологије на развој друштва и животног окружења. Подручја човековог рада и производње, занимања и послови у области технике и технологије. Правила понашања и рада у кабинету. Организација радног места у кабинету и примена мера заштите на раду. Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја	Техника и технологија, Занимање, организација, заштита, безбедност, професије	Програм се реализује у форми предавања (теоретска настава) и вежби Техничко-технолошки временов развоја. Припремити сликовне представе различитих занимања . Анкетирати колико препознају занимања Представити шта доноси непознавање, а шта познавање техничко-технолошких достигнућа. Припремљена правила понашања у кабинету ТТ - Уз активну улогу ученика и примену мултимедија указивати на правилну употребу и евентуалне последице у случају непридржавања упутстава за коришћење и неисправности техничких апарата у домаћинству.	Формативно, свакодневно оцењивање Бележење усмених одговора ученика, уредност записаног у свесци, уредност радног места, систематичност, залагање, самоиницијативност

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- процени како би изгле дао живот људи без саобраћаја - класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени - наводи професије у подручју рада саобраћај - направи везу измеђ у савременог саобраћаја и коришћења информационалних технологија - разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила - правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају - користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим	Одговоран однос према здрављу. Природа и друштво за трећи разред, Техника и технологија за 5.разред (наставна тема: Саобраћај)	2. САОБРАЋАЈ Улога, значај и историјски развој саобраћаја. Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени. 9-Професије у подручју рада саобраћаја. Употреба информационих технологија у савременом саобраћају Саобраћајна сигнализација –изглед и правила поступања. Рачунарска симулација и саобраћајни полигон.*полигон вожње. Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају. Правила и прописи кретања пешака, возача	Саобраћај, саобраћајна средства, значај саобраћаја, копнени, водени, ваздушни	За реализацију ових наставних садржаја треба користити одговарајуће мултимедије, а за практично увежбавање могу се користити полигони у оквиру школе или саобраћајне макете које могу израдити и ученици на редовним часовима или у раду слободних активности, као и коришћењем рачунарске симулације. Ученици имају прилику да упознају разне професије у области регулисања друмског саобраћаја и могућности процене сопствених потенцијала и интересовања у вези са тим професијама.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност записаног у свесци и радног места, Израда саобраћајних знакова или раскрснице: сложеност (2-5) Квалитет израде (2- 5) Решавање е-тестова, као провера исхода. Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
в озилима - аргументује неопходност коришћења сигурних појасева на предњем и					
задњем седишту аутомо била и увек их користи као путник - повеже место седења у аутомобилу са узрасто м ученика - одговорно се понаша као путник у возилу - показује поштовање према другим учесницима у саобраћају - анализира симулирану саобраћајну ситуацију у на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла		бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају. Правила и прописи кретања пешака, возача бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају Заштитна одећа према потребна за безбедно управљање бициклом и дечијим возилима.			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет - правилно чита технички цртеж - Наводи стандарде у техничком цртежу - Знају како да из формата А4 може да изведе остале формате. - Дефинишу размеру - Трансформишу цртеж из природне размере у размеру увећања и умањења - преноси податке између ИКТ уређаја - примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару - користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима - користи Интернет сервисе за претрагу	Рад са подацима и информацијама Дигиталну комуникацију. Техника и технологија 5. разред (наставна тема) Техничка и дигитална писменост Информатика и рачунарство)	3. ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ Прибор за техничко цртање (оловка, гумица, лењир, троугаоници, шестар). Формати цртежа (А3, А4). Размера. Типови и дебљине линија (пуна дебела линија; пуна танка линија; пуна танка линија извучена слободном руком; испрекидана танка линија; црта-тачка-црта танка линија). Геометријско цртање (цртање паралелних правих, цртање нормале на дату	Скица, технички цртеж, техничко цртање, прибор за техничко цртање	Програм се реализује у форми предавања (теоретска настава) и вежби Инсистирати на правилном коришћењу прибора за техничко цртање увежбавањем приликом геометријског цртања (паралелне линије, нормалне линије, кружнице). Потребно је да сваки ученик самостално нацрта једноставан технички цртеж у одређеној размери користећи одговарајуће врсте линија као и елементе котирања. правилно и безбедно коришћење дигиталних уређаја (рачунар, лаптоп, таблет, мобилни телефон, тв, дигитални фотоапарат, веб камера), а потом и на овладавање вештинама обраде дигиталне слике на	.Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност и тачност скица, техничких цртежа.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
и приступање online ресурсима - преузима одговорност за рад - представи идеје и планове за акције				рачунаруу циљу стицања одговарајућих компетенција које се односе на документовање и дизајн. Ово је једна од основних вештина које су неопходне у стицању општих предузетничких компетенција. Препоручује се у пару вежбају пренос података између рачунара и екстерних уређаја (мобилни телефон, фотоапарат), а да сваки ученик	
које предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер - развију вештину коришћења прибора за техничко цртање - умеју да повлаче паралелне вертикале, хоризонталне и линије под углом		праву, цртање углова помоћу лењира и троугаоника). Елементи котирања (помоћна котна линија, котна линија, показна линија, котни завршетак, котни број – вредност). Техничко писмо. 29.-30. Цртање техничког цртежа са елементима (типови линија, размера и		самостално реализује процедуре током рада на рачунару. Такође је препорука да сваки ученик (користећи знања и вештине које је стекао на часовима информатике и рачунарства) реализује једноставну вежбу уметања фотографије у одговарајући програм за обраду текста и уређивање документа.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
од 30°, 45°, 60° - знају назив, изглед и примену врста линија - умеју да одаберу тврдоћу мине оловке у зависности од врсте линије - препознају начин просторног приказивања предмета - умеју да нацртају једноставан предмет (облика квадрата) у перспективи, изометрији и ортогоналној пројекцији		котирање). Пренос података између ИКТ уређаја (рачунар, таблет, smartphone, дигитални фотоапарат). Апликација за дигиталну обраду слике. Операције подешавања осветљености и контраста слике. Промена величине/резолю		Где год је то могуће, треба користити Интернет претрагу и приступ online ресурсима.	
- знају појам и елементе котирања - знају појам и врсте размере - умеју да нацртају дуж, површину и тело (квадар) у различитим размера и да их искотирају		ције слике, издвајање дела слике. Креирање документа у програму за обраду текста. Форматирање текста, уметање слике и графике. Интернет претрага и приступ online ресурсима.			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- умеју правилно да исписују техничко пи смо - умеју да израде мини пројекат п рибором - умеју правилно да у кључе и искључе рачунар - умеју да користе тастатуру и миш - познају основни изглед екрана у Windowsокружењу - умеју да користе основне алатке за рад са „прозором“ - умеју да нацртају линију и површину за познате параметре					
- разуме појам ресурса - разуме појам енерије, изворе, облике - разуме закон о одржању енергије	Дигитална Естетичка	4. РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА Природни ресурси на Земљи: енергија и материјали. Управљање отпадом (рециклажа; заштита	Природни ресурси, материја, енергија	Поступно увођење ученика у рад са алатом при извођењу разн их операција мења суштински карактер наставе технике и технологије –обрада материјала тако постаје средство креативног изражава ња, а не циљ у	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност и тачност скица, техничких цртежа. Доношење и правилна

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- схвата оправданост рециклаже - препознаје знакове рециклаже - повезује својства природних материјала са применом - објасни технологије прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже - сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета - правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега) - направи план израде једноставног производа и план управљања отпадом		животне средине). Врсте, својства и примена природних материјала. Технологија прераде и обраде дрвета. Технологија прераде и обраде коже. Текстилна технологија. Технологија производње папира.		настави технике и технологије. Програм се реализује у форми предавања (теоретска настава) и вежби. Приликом вежбања са алатом има и при обради материјала потребно је да ученици своје идеје исказују самостално. Препорука је да ученици, на крају ове области, направе план израде и самостално израде најмање три једноставна модела.	(економична) употреба материјала и алата.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
– самостално израђује једноставан модел		Поступци ручне обраде и спајања папира, текстила, коже и дрвета – сечење/резање, спајање (лепљење) и заштита (лакирање). Коришћење алата и прибора за ручну обраду и спајање наведених материјала – маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега.			
- самостално проналази информације – самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и Интернет сервисе - одабира материјале и алате за израду предмета/модела		КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ Израда предмета/модела ручно Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже	Тржиште, Предузетништво, Менаџмент, Менаџер	Препорука је да се пројекти реализују у паровима или малим групама. Наставник упознаје ученике са правилима рада у групи, поделом посла и одговорностима, са динамиком и роковима за реализацију пројектних активности. Ученици се сам и опредељују за одређену активност у оквиру групе. Пружа им се могућност	Формативно, свакодневно оцењивање етапа у изради практичног рада ученика. Критеријуми за вредновање завршеног

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				да реализују своју идеју која је усклађу са	
- мери и обележава предмет/модел - ручно израђује једно ставан предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате - користи програм за обраду текста за креирање документа реализованог решења - самостално представља пројектну идеју, поступак израде и решење/производ - показује иницијативу и јасну оријентацију као остваривању циљева и постизању успеха - планира активности које доводе до остваривања циљева	Природа и друштво за 4 (наставна тема: Рад, енергија производња по трошња) , Техника и технологија за 5. р (наставна тема: Ресурси и производња)	коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата. Приказивање идеје, поступка израде и решења/производа. Тимски рад и подела задужења у тиму.		њиховим интересовањима и способностима при чему се постиже потпуна диференцијација и индивидуализација наставе. Ученици самостално истражују информације за пројект и задатак користећи информационо-комуникационе технологије, налазе решење, формирају идеју, израђују техничку документацију, планирају и реализују сопствени производ. Идентификација и избор материјала и алата за реализацију пројекта врше се уз подршку наставника. У том процесу, ученици усвајају и примењују знања, развијају вештине, ставове, одговорност и самосталност. Пре	практичног рада: Оригиналност (0-10) Сложеност (0-10) Техничка документација (0-10) Избор материјала (0-10) Тачност израде (0-10) Квалитет спојева (0-10) Естетски изглед (0-10) Функционалност (0-10) Употребна вредност (0-10) Презентација (0-10)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
укључујући оквирну процену трошкова - активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима				порука је да се користе материјали и технологије које су ученици упознали у претходној области. Ученици самостално врше мерење и обележавање. Обрада материјала може се вршити индивидуално али је препорука да ученици раде у пару, чиме развијају способност сарадње и социјалних вештина. По завршетку, ученици самостално представљају производ/модел, усмено образлажући ток реализације, процењујући оствареност	
– пружи помоћ у раду другим ученицима процењује остварен резултат и развија предлог унапређења				резултата и предлог унапређења. Тезиште оваквог рада није на квалитету коначног продукта већ на процесу који има своје кораке и на сарадничким односима у раду у групи. Наставник је ту пажљиви посматрач,	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				помагач када је то потребно, дав алац повратне информације и неко ко охрабрује. Ученицима јасно тре ба указати да се и на неуспелим пр одуктима може много научити ако се схвати где су грешке направљене. Дискутовати са ученицима и о цени понуђених решења. Нагласити важност доброг планира ња буџета потребног за његову реализацију као и негативних последица лоших прорачуна. На тај начин ученике полако оспособљавати да разми шљају предузетнички и развијати им основне компетенције везане за финансијску писменост.	

Напомена:

Коначна (закључна) оцена из *технике и технологије* не мора бити аритметичка средина оцена остварених из свих горе наведених елемената оцењивања. **Посете музејима технике, сајмовима и обиласке производних и техничких објеката** треба остваривати увек када за то постоје услови, ради показ ивања савремених техничких достигнућа, савремених уређаја, технолошких процеса,

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

радних операција и др. **Када за то не постоје** одговарајући услови, ученицима треба **обезбедити мултимедијалне програме** у којима је заступљена ова тематика.

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Програм наставе и учења *технике и технологије* захтева разноврстан методички приступ с обзиром на различитост функција и карактера појединих делова програмских садржаја, као и психофизичке могућности ученика. За успешно остваривање програма, односно циља учења, потребно је организовати наставу у складу са следећим захтевима:

- уводити ученике у свет технике и савремене технологије на занимљив и атрактиван начин, чиме се подстиче њихово интересовање за техничко стваралаштво;
- омогућити ученицима да исказују властите креативне способности, да траже и налазе сопствена техничка решења и да се доказују у раду;
- систематизовано излагати ученике проблемским ситуацијама – расподела комплексних задатака на низ једноставнијих захтева, идентификовање елемената који ученик мора узети у разматрање приликом решавања проблемских ситуација, као и подстицање ученика на коришћење различитих когнитивних процеса као што су индуктивно и дедуктивно закључивање, поређење, класификација, предвиђање резултата, трансфер знања од познатог на непознато;
- обезбедити услове да ученици на најефикаснији начин стичу трајна и применљива научно-технолошка знања и да се навикавају на правилну примену техничких средстава и технолошких поступака;
- не инсистирати на запамћивању података, поготову мање значајних чињеница и теоријских садржаја који немају директну примену у свакодневном животу;
- приликом конкретизације појединих садржаја, нарочито упознавања нових и савремених технологија, у обзир узимати специфичности средине и уклађивати их са њеним потребама.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада. Разред: пети

Недељњи фонд часова: 2+1+0,5

Годишњи фонд часова: 126

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ТЕОРИЈА	1
2.	ТЕСТИРАЊЕ	3
3.	АТЛЕТИКА	21
4.	ГИМНАСТИКА	20
5.	РУКОМЕТ	21
6.	НАРОДНЕ ИГРЕ	6
7.	ОФА МАЛИ ФУДБАЛ	18
8.	ОФА СТОНИ ТЕНИС	18
	ОФА кумулативни час	18
Укупно		126

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: објасни својим речима сврху и значај вежбања користи основну терминологију вежбања		компетенција за учење комуникација рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу	ТЕОРИЈА упознавање са планом и програмом хигијена	Кључни појмови садржаја: Здравље, физичка активност, вежбање, превенција, исхрана, спортско рекреативне активности, плес, ритам	ТЕОРИЈА Упознавање ученика са основним појмовима: здравље, хигијена, исхрана, здрави стилови живота. Упућивање на значајне изворе знања (литература о здрављу, исхрани, уџбеник из биологије, интернет...); израда паноа на одређену тему; упознавање са значајним датумима (Светски дан хране, Дан здравља);	Формативно, свакодневно оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова
упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак;	3.1.16 3.1.17		ТЕСТИРАЊА бип тест, издржај у згибу, скок у даљ, 4 x 10, бацање медицинке, претклон		међупредметна корелација – ученика са базичним моторичким способностима и методама за њихово побољшање. Израда личних картона за евиденцију реализације програма вежбања и праћење напретка.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					Тестирање Упознавање ученика са тестовима моторичких способности и начином њиховог извођења. Припрема наставника за часове тестирања, припрема и провера мерних инструмената и реквизита. Упознавање ученика са индивидуалним планом вежбања, вођењем личне евиденције о реализацији вежбања у ванчасовним активностима.	
комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу; доводи у везу развој физичких способности са атлетским	2.1.3 2.1.4 2.1.5 2.1.6 3.1.3 3.1.4 3.1.5		АТЛЕТИКА припрема за крос техника ниског старта техника високог старта скок у вис прекорачна техника бацање лоптице у даљ		АТЛЕТИКА познавање ученика са основним појмовима – атлетика, атлетске дисциплине, вишебоји. Примена различитих метода и дидактичких средстава у усвајању моторних вештина и умења значајних за учење и побољшање	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
дисциплинама; објасни својим речима значај атлетике, примени основна правила атлетике, примени мере безбедности током вежбања;			одељенски крос		технике трчања, скокова, прескока. Примена помоћних средстава у настави (схеме, тлоцрти, дијаграми, графикони, видео записи). Упућивање на додатне изворе (интернет, литература из атлетике). Међупредметна корелација – Историја – Античка Грчка, Олимпијске игре...), Музичка култура – ритам. Одлазак на градски стадион, праћење међушколских и других атлетских такмичења.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
користи елементе технике у игри; примењује основна правила рукомета у игри учествује на унутар одељенским такмичењима; примени мере безбедности током вежбања, објасни својим речима значај рукомета за свестрани развој;	2.1.2 3.1.1 3.1.2		РУКОМЕТ Хватање, додавање, вођење лопте Техника вођења лопте Хватање додавање у пару Техника шута Правила игре Трокорак Скок шут, правила Игра 3 на 3 Игра 4 на 4 Одбрана 6:0 и 5:1 Одбрана 6:0 и 5:1 Провера знања Организовање игре		РУКОМЕТ Упознавање ученика са историјатом рукомета. Примена одговарајућих методских поступака за обучавање ученика ради усвајања основних облика кретања и контроле лопте. Примена фронталног рада, индивидуалног и групног рада у савлађивању технике; упознавање са индивидуалном, групном и тимском тактиком. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (спортска литература, интернет). Учење правила игре и примена знања кроз	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					суђење на одељенским турнирима; упућивање ученика на израду паноа са темама из рукомета (историјат, елементи технике, тактике, правила игре...). Одлазак на школска рукометна такмичења и друга рукометна такмичења на нивоу града.	
одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри; процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици;	2.1.9 2.1.17 3.1.6 3.1.7 3.1.12		ГИМНАСТИКА Колут напред Колут назад Разножно Летећи колут Прескок Ходање по греди Разношка и згрчка Вага Ниска греда Партер, ниска греда Став у упору уза зид Премет странце Мост		ГИМНАСТИКА Упознавање ученика са појмом гимнастике, вежби на справама и тлу, историјатом гимнастике, мушким и женским гимнастичким дисциплинама. Указати на значај гимнастике за правилан психо-физички развој. Упознавање са појмовима чување, асистирање и	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу;			Чеона вага Став у упору Гимнастички полигон Вежбе на тлу Трчање, поскоци вијача Обруч, техника држања и избацивања		помагање као и њиховим значајем за безбедност ученика и вежбача. Припрема наставника за часове, припрема и провера справа и реквизита, обезбеђивање услова за безбедан рад и вежбање. Примена одговарајућих методских поступака у обуци и вежбању, који су пре свега, у складу са моторичким умењима и моторичким способностима ученика, као и расположивим материјалнотехничким условима у школи. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, дијаграми, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (спортска литература,	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					интернет). Посета и праћење школских гимнастичких такмичења, као и других гимнастичких такмичења на нивоу локалне заједнице. Омогућавање међупредметне корелације (Историја - античка Грчка, Олимпијске игре; Музичка култура- ритам, музика за саставе на тлу).	
игра народно коло по избору из краја у коме живи; изведе кретања у различитом ритму; изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура	2.1.2 3.1.1 3.1.2		НАРОДНЕ ИГРЕ Моравац, Чачак, Лесковачка четврока		НАРОДНЕ ИГРЕ Упознавање ученика са историјатом плеса, као и основним појмовима – балет, народни плесови, латиноамерички плесови, спортски плесови, стандардни плесови. Припрема наставника за часове, примена одговарајућих	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					методских поступака у обуци елемената технике у складу са моторичким умењима и интересовањима ученика. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, дијаграми, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (литература, интернет). Упућивање ученика на израду паноя на задату тему (врсте плесова, историјат плесова, одећа за плесаче, народна фолклорна традиција...). Упућивање ученика на рад у паровима, формирање група са посебним задацима (извођење заједничке кореографије, одељенско такмичење у народним и стандардним	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					плесовима). Посета наступима и концертима плесних група и фолклорних удружења на нивоу локалне заједнице. Омогућавање међупредметне корелације – Музичка култура- музика за балет, валцер, народне плесове.	
изведе елементе технике и примени основна правила у игри -комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике у игри и свакодневном животу -учествује на унутародељењским такмичењима	2.1.2 3.1.1 3.1.2		ОФА МАЛИ ФУДБАЛ Вођење лопте пуним рисом вођење лопте спољним рисом вођење лопте унутрашњим делом стопала Вођење свим деловима стопала Примопредаја лопте у месту Примопредаја лопте у кретању			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			Шут на гол из разних позиција Ударац по лопти главом, Техника бацања аута Жонглирање, Ролање Увежбавање пређених елемената Провера пређених елемената Вођење лопте у тројкама крис-крос Игра на један гол уз примену основних правила Игра на два гола уз примену правила Игра на два гола уз примену основних правила Игра на два гола уз примену основних правила Игра уз примену основних правила			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
изведе елементе технике и примени основна правила у игри -комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике у игри и свакодневном животу -учествује на унутар одељењским такмичењима	2.1.2 3.1.1 3.1.2		ОФА СТОНИ ТЕНИС Основни ставови, држање рекетаправила игре Жонглирање лоптице Одбијање лоптице форхендом Одбијање лоптице форхендом Одбијање лоптице бекхендом Одбијање лопте бекхендом Сервис форхендом и бекхендом , Сервис форхендом и бекхендом Одигравање по дијагонали форхендом Одигравање по дијагонали бекхендом			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			Одигравање по паралели форхендом Одигравање по паралели бекхендом Увежбавање пређених елемената Примена правила стоног тениса кроз игру Појединачна игра-сингл Игра у паровима Игра мешовитих парова-микс дубл Одељењско такмичење			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- комбинује и користи постигнути ниво усвојене технике трчања у свакодневном животу - доводи у везу развој физичких способности (идржљивости, брзине и снаге) са трчњем - изведе елементе одбојкашке технике - примени основна правила одбојке у игри - комбинује и користи постигнути ниво усвојене технике одбојке у игри и свакодневном животу - примени основне тактичке елементе одбојке	2.1.3 2.1.4 2.1.5 2.1.6 3.1.3 3.1.4 3.1.5 2.1.2 3.1.1 3.1.2		ОФА КУМУЛАТИВНИ ЧАСОВИ 1. Припрема за јесењи крос 2. Припрема за јесењи крос 3. Јесењи крос 4. Припреме за такмичење - Рукомет 5. Припреме за такмичење - Рукомет 6. Такмичење - Рукомет 7. Припрема за такмичење у бацању Вортекса или кугле 8. Припрема за такмичење у бацању Вортекса или кугле 9. Такмичење у бацању Вортекса или кугле			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- учествује на такмичењима између одељења - доводи у везу развој физичких способности са одбојком - изведе елементе технике и примени основна правила у игри - комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике у игри и свакодневном животу - учествује на унутародељењским такмичењима - изведе елементе технике и примени основна правила у игри - комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике у			10. Припреме за такмичење из Малог фудбала 11. Припреме за такмичење из Малог фудбала 12. Такмичење из Малог фудбала 13. Припрема за пролећни крос 14. Припрема за пролећни крос 15. Пролећни крос 16. Излет до 3км 17. Излет до 7км 18. Спортке игре			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
игри и свакодневном животу - учествује на унутародељењским такмичењима - комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике трчања у свакодневном животу - доводи у везу развој физичких способности (идржљивости, брзине и снаге) са трчњем - комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике трчања у свакодневном животу - доводи у везу развој физичких способности						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
(идржљивости, брзине и снаге) са истрајним ходањем						

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај ученика приликом вежбања, избор вежби за учење и вежбање, прилагођавање вежби, начина и врста оцењивања,)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима - размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА

Циљ учења географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Уџбеници, приручници, наставни материјали: Географија, уџбеник за пети разред, аутори: Винко Ковачевић, Сања Топаловић и школски атлас, глобус, зидне карте, енциклопедије и интернет...

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ГЕОГРАФИЈА		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА	2
2.	ВАСИОНА	4
3.	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА	30
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
1.	ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама,	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика	-Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална	- повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; - повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом; - на примерима покаже значај учења	ГЕ 1.2.3. именује Земљине сфере (литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознаје њихове основне одлике
		коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; и др.	Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	-Одговоран однос према околини -Решавање проблема	географије за свакодневни живот човека; - разликује одговорно од неодговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на планети Земљи	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
2.	ВАСИОНА	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; и др.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална -Естетичка -Решавање проблема	-разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља; -објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; -разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике; - одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене;	ГЕ 1.2.1. именује небеска тела у Сунчевом систему и наводи њихов распоред ГЕ 2.2.1. описује небеска тела и њихова кретања
3.	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
3.1.		Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	-Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална	-помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе о њеном облику; -помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе континената и океана; -примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач;	ГЕ 1.2.2. описује облик Земље и препознаје појаве и процесе везане за њена кретања
		науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
3.2.	Земљина кретања	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална -Естетичка	-разликује и објасни Земљина кретања и њихове последице; -повеже смер ротације са сменом дана и ноћи; - повеже нагнутост земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље; -повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној и јужној полулопти и појавом топлотних појасева;	ГЕ 1.2.2. описује облик Земље и препознаје појаве и процесе везане за њена кретања ГЕ 2.2.1. описује небеска тела и њихова кретања ГЕ 3.2.1. препознаје димензије Земље и објашњава последице Земљиног облика и њених кретања

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
3.3.	Унутрашња грађа и рељеф Земље	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална -Естетичка -Одговоран однос према околини -Решавање проблема	-разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже, унутрашња топлота Земље); -разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље; -наведе спољашње силе (ветар, вода) Земље; -помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање); -разликује хипоцентар и епицентар и наведе трусне зоне у свету и у Србији; -наведе поступке које ће предузети за време	ГЕ 1.2.3. именује Земљине сфере (литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознаје њихове основне одлике ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ 2.2.2. разликује и објашњава географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе у Земљиним сферама

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
					земљотреса ; - опише процес вулканске ерупције и њене последице; - помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење;	(литосфери, атмосфери,
					помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину; разликује ерозивне и акумулативне процесе; наведе примере деловања човека на промене у рељефу (брине, насипи, копови);	хидросфери, биосфери)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
3.4.	Ваздушни омотач Земље	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	-Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална -Естетичка -Одговоран однос према околини -Решавање проблема -Одговоран однос према здрављу -Одговорно учешће у демократском друштву -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	-описује структуру атмосфере; -наведе временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови, падавине, облаци, загревање ваздуха...); -разликује појам времена од појма клима; -наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; -графички представи и чита климатске елементе (климадијаграм) користећи ИКТ; -користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима; - наводи примере утицаја човека на загађење	ГЕ 1.2.3. именује Земљине сфере (литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознаје њихове основне одлике ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ 2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
					атмосфере и предвиђа последице таквог понашања; - наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја);	(бојама,линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком,табелом и схемом ГЕ 2.2.2. разликује и објашњава географске чињенице – објекте,појаве, процесе и односе у Земљиним сферама (литосфери, атмосфери, хидросфери, биосфери) ГЕ 3.2.2. објашњава физичко – географске законитости у географском омотачу(климатску и биогеографску

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
						зоналност) и наводи мере за његову заштиту, обнову и унапређивање
3.5.	Воде на Земљи	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	-Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална -Естетичка -Одговоран однос према околини -Решавање проблема -Одговоран однос према здрављу -Одговорно учешће у демократском друштву -Предузимљивост и оријентација	-уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе; - наведе и опише својства морске воде; -помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; -наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току); -разликује типове језерских	ГЕ 1.2.3. именује Земљине сфере (литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознаје њихове основне одлике ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ 2.2.2. разликује и објашњава

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
				предузетниш тву	басена према начину постанка; -наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; -наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње; -наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања;	географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе у Земљиним сферама (литосфери, атмосфери, хидросфери, биосфери)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
3.6.	Биљни и животињски свет на Земљи	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	-Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална -Естетичка -Одговоран однос према околини -Решавање проблема -Одговоран однос према здрављу -Одговорно учешће у демократском друштву -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	-помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; -помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима; -опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста; -наведе примере за заштиту живог света на Земљи	ГЕ 1.2.3. именује Земљине сфере (литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознаје њихове основне одлике ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ 2.2.2. разликује и објашњава географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе у Земљиним

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
						сферама (литосфери, атмосфери, хидросфери, биосфери) ГЕ 3.2.2. објашњава физичко – географске законитости у географском омотачу(климатску и биогеографску зоналност) и наводи мере за његову заштиту,обнову и унапређивање

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...);
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године
		Ученици воде евиденцију	праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцено	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ГЕОГРАФИЈА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: - знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; - не изводи закључке који се заснивају на подацима; - критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА

Циљ учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Годишњи фонд часова: 144

Недељни фонд часова: 4

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
МАТЕМАТИКА		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	31
2.	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ	17
3.	РАЗЛОМЦИ	56
4.	УГАО	18
5.	ОСНА СИМЕТРИЈА	9
Свега		131
Школски писмени задаци Израда + исправка		8
Обнављање градива, иницијални тест, анализа иницијалног теста, пројектни задатак, закључивање оцена		5
Укупно		144

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА					Пети разред	
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ -Својства операција сабирања, множења, одузимања и дељења у скупу N_0 .	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Сарадња Дигитална компетенција	Израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева)		операције са природним бројевима скуповне операције - НЗС и НЗД	-Обновити својства скупова N и N_0 (претходник и следбеник) и подсетити се придруживања бројева тачкама бројевне полуправе -Кроз разноврсне задатке са изразима, једначинама и неједначинама из свакодневног живота, наставити са изграђивањем појмова бројевни израз, променљива, израз с променљивом и придруживање, користећи при томе и термине израз, формула, исказ.	активност на часу усмени одговор писмене провере домаћи задаци кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом оцена предавања
Дељење са остатком у скупу N_0 (једнакост $a=bq+r, 0 \leq r < b$). - Својства дељивости; чиниоци и садржаоци природног броја. - Дељивост са 2, 5 и декадним јединицама.		Решит једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, једначину или неједначину Примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама	МА.1.1.1. МА.1.3.1. МА.1.3.3. МА.1.1.5. МА.2.1.3. МА.3.1.2.	прост и сложен број	-Уочавати примере једноставнијих (функцијских) зависности у разним областима При томе је важно коришћење дијаграма и табела -Увести дељење са остатком -Правила дељивости декадним јединицама и бројевима 2, 5, 4 и 25 увести тако да ученици сами откривају законитости и активно се укључују у процес истраживања и учења, док за правила дељивости са 3	истраживачки задатак однос према раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА					Пети разред	
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Дељивост са 4 и 25. Дељивост са 3 и 9. Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. Прости и сложени бројеви. Ератостеново сито Растављање природних бројева на просте чиниоце. Заједнички делилац и највећи заједнички делилац. Еуклидов алгоритам за налажење НЗД. Веза између НЗД и НЗС		Разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце Одреди и примени НЗС и НЗД изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и Правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке Правилно користи речи <i>и</i> , <i>или</i> , <i>не</i> , <i>сваки</i> у математичкологичком смислу			и 9 треба ученике добро изабраним примерима водити до правила. -На конкретним примерима подскупова N_0 , увести различите начине записивања скупова уз увођење појма празног скупа и бесконачног скупа, скуп, елементи, подскуп, једнакост скупова, празан скуп, са одговарајућим знацима; скуповне операције. Коришћењем примера из текућих садржаја, изграђивати математички језик и уносити прецизност у изражавању. -На подесним примерима илустровати математичкологичку употребу речи: <i>сваки</i> , <i>неки</i> , <i>или</i> , <i>и</i> , <i>не</i> , <i>следи</i> (<i>ако...онда</i>). -Увести појмове простог и сложеног броја, објаснити поступак Ератостеновог сита и поступак растављања природних бројева на просте чиниоце и одређивања највећег заједничког делиоца и најмањег заједничког садржаоца, Еуклидов алгоритам (на конкретним примерима) и везу између НЗД и НЗС, и оспособити ученике за њихови примену	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
2. ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ Тачке и праве; односи припадања и распореда. Однос правих у равни; паралелност. Мерење дужине и једнакост дужи. Кружница и круг.	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Дигитална компетенција	Анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом Опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај	МА.1.3.1. МА.1.3.3. МА.2.3.1. МА.3.3.1.	Симетрија Транслација Вектор	Главни циљ теме јесте да успостави природни прелаз на више нивое разумевања геометрије, са нивоа <i>визуелизације</i> (на коме су базирани садржаји геометрије у првом циклусу), на нивое <i>анализирања</i> и апстракције (одн. неформалне дедукције). - Ученици усвајају елементе дедуктивног закључивања (правилно формулисање тврђења; правилно закључивање, правилно коришћење везника и, или, а нарочито ако...онда).	- посматрање - праћење ангажовања ученика - продукти ученикових активности писмена провера - усмено испитивање
Кружница и права. Преношење и надовезивање дужи. Централна симетрија. Вектор и транслација.		тачке и праве у односу на круг Нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор Упореди, сабира и одузима дужи,			Садржаје треба да прате задаци у којима се истиче правилно изражавање, договорено означавање, коректно цртање, и којима се подстиче логичко-комбинаторно размишљање. - Полазећи од појмова <i>тачке</i> и <i>праве</i> и односа <i>припадања</i> и <i>распореда</i> увести појам дужи и појам полуправе и начине њиховог обележавања. - Разматрати однос две праве у равни; заједно са овом чињеницом показати	- домаћи задаци - однос према раду - ангажовање на креативном домаћем задатку - ангажовање у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		Конструктивно и рачунски преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом Правилно користи геометријски прибор			цртање праве паралелне датој правој кроз тачку која јој не припада. Као посебно важне области (заједно са границом) истаћи <i>троуглове</i> и <i>паралелограме</i> и начине њиховог означавања. -Објаснити практичан значај стандарних јединица мере и потребу за деловима јединице мере. -Увести појмове: кружница, круг, центар, полупречник, пречник, лук, тетива и тангента. Однос две кружнице, односно два круга разматрати на конкретним примерима и задацима. -Централном симетријом пресликавати тачке, дужи, кружнице, троуглове, квадрате и правоугаонике. Истаћи основне особине централне симетрије и повезати их са особинама паралелограма. -Увести појмове усмерених дужи и вектора Транслацијом („паралелним преношењем“) пресликавати тачке, дужи, кружнице, троуглове, квадрате и правоугаонике и остале једноставне фигуре.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА					Пети разред	
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
3. УГАО Угао, централни угао; једнакост	- Компетенција за учење - Рад са	Идентификује врсте и опише својства	МА.1.3.1.	врсте углова и операције са угловима	- Угаону линију увести као унију две полуправе са заједничким почетком. Истаћи разлику између конвексне и	- посматрање - праћење ангажовања
углова. Надовезивање углова (суседни углови, конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова). Упоредни углови; врсте углова. Мерење углова, сабирање и одузимање мере углова. Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни	подацима и информацијама - Комуникација - Дигитална компетенција - Сарадња	углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и Примени њихове узајамне односе Нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор Измери дати угао и нацрта угао задате мере Упореди, сабере и одузме углове	МА.2.3.1. МА.3.3.1.		неконвексне области. Угао увести као унију угаоне линије и једне од поменутих области, али даља разматрања ограничити само на конвексне углове. Увести и означавање углова малим словима грчког алфабета. Користећи се механичким моделима (кретање клатна, лепеза и сл.) мотивисати придруживање кружних лукова (и одговарајућих тетива) угловима. Једнаке углове увести као углове чије су одговарајуће тетиве у круговима једнаких полупречника једнаке. На ово објашњење надовезати конструктивно преношење углова помоћу шестара и лењира, а затим и конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова Развити код ученика вештину мерења и цртања угла помоћу угломера. Повезати једнакост углова са једнакошћу њихових мера. Увести	ученика - писмена провера - усмено испитивање - домаћи задаци - однос према раду - израда паноя

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА					Пети разред	
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
углови. Углови на трансверзали. Транслација и углови.		рачунски и конструктивно Реши једноставан задатак применом основних својстава паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова)			делове степена (минуте и секунде) и поступке сабирања и одузимања мера углова. Објаснити једнакост унакрсних углова и увести нормалност правих. Ученике треба оспособити да цртају нормалу на праву из дате тачке употребом троугаоног лењира, а након истицања нормалности тангенте и одговарајућег полупречника, и за цртање тангенте на кружницу у задатој тачки кружнице. Објаснити шта се подразумева под растојањем тачке од праве. Под углом између правих које нису међусобно нормалне подразумевати одговарајући оштар угао. Истаћи углове које образује трансверзала две паралелне праве. Када трансверзала није нормална на	
					паралелним правама, добијене углове поделити на оштре и тупе и истаћи да су сви углови исте врсте међусобно једнаки. Обновити једнакост наспрамних страница паралелограма, и извести	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					једнакост наспрамних углова паралелограма. Објаснити шта се подразумева под растојањем између две паралелне праве. Истаћи односе углова са паралелним крацима.	
4. РАЗЛОМЦИ Појам разломка облика a/b ($a, b \in \mathbb{N}$). Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. Децимални запис разломка и превођење у запис облика $a/b (b \neq 0)$. Упоређивање бројева у децималном запису.	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Сарадња - Дигитална компетенција	Прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке у оба записа и преводи их из једног записа у други Одреди месну вредност цифре у запису децималног броја Заокругли број и процени грешку заокругљивања Израчуна вредност	МА.1.1.1. МА.1.1.2. МА.1.1.3. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.3.1.1. МА.3.1.3.	операције са разломцима проценат размера аритметичка средина	- На почетку увести појмове правог односно неправог разломка, као и мешовитог броја. Претварање мешовитог броја у неправи разломак и обрнуто, повезати са поступком дељења са остатком. -Геометријску интерпретацију ненегативних рационалних бројева уводимо помоћу бројевне полуправе. Примери за то треба да буду разноврсни, имениоци разломака не треба да буду већи од 10. Бројевна полуправа се може користити и за упоређивање разломака. -Проширивање и скраћивање разломака уводити на основу особине количника да се он не мења када се и дељеник и делилац помноже, односно поделе истим бројем различитим од нуле. Скраћивање разломка до несводљивог повезати са познатим поступком налажења највећег	-посматрање - праћење ангажовања ученика -писмена провера -усмено испитивање -домаћи задаци -однос према раду -истраживачки задатак - заинтересованост и мотивација поступност и кратки одговори пред таблом у циљу

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

МАТЕМАТИКА					Пети разред	
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Заокружљивање бројева. Основне рачунске операције с разломцима (у оба записа) и њихова својства. Изрази. Једначине и неједначине у скупу разломака. Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера). Основна		једноставније г бројевног израза и Реши једноставну линеарну једначину и неједначину Реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину Одреди проценат дате величине Примени размеру у једноставним			заједничког делиоца бројиоца и имениоца. -Упознати ученике са различитим начинима упоређивања разломака. - Увођење децималног записа разломка и њихово приказивање на бројевној полуправој повезати са примерима из свакодневног живота. Превођење разломака у децимални	објашњења тока израде задатка предавање ученика

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА					Пети разред	
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
неједнакост $p < (p+q)/2 < q$.		У реалним ситуацијама примени аритметичку средину датих бројева Сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер			запис започети са разломцима који се могу свести на децималне разломке, а након тога увести и појам периодичног децималног записа. -Сабирање и одузимање разломака увести свођењем на заједнички именилац. Пре дељења разломака упознати ученике са појмом реципрочне вредности разломка и природног броја. -Код сабирања, одузимања и множења децималних бројева користити аналогију са извођењем истих операција са природним бројевима. Код дељења увести прво дељење децималног броја природним, а након тога, кроз добро одабране примере, показати како се дељење децималних бројева своди на претходни случај. - Код израза се треба задржати на примерима који нису сувише сложени, јер је циљ увежбавање извођења рачунских операција и примена њихових особина. Приликом обраде једначина и неједначина треба се задржати на једноставнијим примерима и користити аналогију са	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					решавањем једначина и неједначина у скупу природних бројева. -Веома важан део ове теме су проблемски – текстуални задаци у којима се користе разломци и децимални запис разломака, помоћу којих се подстиче развој логичког начина мишљења. Могу се обрадити и разни проблеми из свакодневног живота, нпр. планирање кућног буџета којим се, поред увежбавања операција са децималним записом бројева, ствара и основа за развој финансијске писмености. -У делу који се односи на примену, потребно је ученике оспособити да	
					процентни запис разломка, аритметичку средину и размеру повежу са проблемима из свакодневног живота. -Увођење процентног записа разломка пожељно је обрадити кроз визуелне представе на дијаграмима и кроз ситуације у којима се проценат појављује, као што су израчунавања снижења или поскупљења неког производа.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА					Пети разред	
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					-Аритметичку средину је пожељно обрадити и вежбати на конкретним примерима (оцене у дневнику, спорт, кроз истраживачке задатке и сл.). -Важно је правилно формирање и разумевање појма размере. Оспособити ученике за њено коришћење у пракси: при цртању и читању разних планова и графикана; при одређивању растојања; при решавању проблема поделе у датој размери и при повећавању и смањивању слика. Обраду овог градива подредити практичном циљу, уз повезивање с већ упознатим садржајима математике и других предмета. . Резултате истраживања ученици треба да представљају графички и на тај начин стекну осећај за упоређивање разломака у различитим записима.	
5. ОСНА СИМЕРИЈА Осна симетрија у равни и	Компетенциј аза учење Рад са подацима и информација	Идентификује оносиметрич ну фигуру и одреди њену осу симетрије	МА.1.3.6. МА.2.3.6.	Симетрија Симетрала дужи Симетрала угла	Код увођења појма осне симетрије од велике важности су: примери који се ученицима дају на непосредно посматрање и експериментисање и питања која	-праћење ангажовања ученика -писмене провере

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
њене особине. Оса симетрије фигуре. Симетрала дужи и конструкција нормале. Симетрала угла.	ма Комуникација Сарадња	Симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор Конструира симетралу дужи			ученицима постављамо како би дошли до њихових основних представа о најважнијим карактеристикама осне симетрије. Примере са осном симетријом започети на квадратној мрежи са осама симетрије које су идентичне са линијама мреже, са циљем да ученици самостално	-усмено испитивање -белешке -домаћи задаци -однос према раду
		симетралу угла и примењује њихова својства -конструира праву која је нормална на дату праву или паралелна датој правој			дођу до основних особина осне симетрије, а затим прећи на примере безквadratне мреже. Осном симетријом пресликавати тачку, дуж, круг, троугао, квадрат и правоугаоник, а приликом цртања користити геометријски прибор. Појам осносиметричне фигуре се такође усваја интуитивно, што значи да сенизом примера указује да постоје фигуре које имају једну или више оса симетрија и фигуре које немају ту особину. Ученике научити да користећи геометријски прибор, конструирају симетралу дужи, симетралу угла,	-активност на часу -поступност у раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					нормалуиз тачке на праву и примене њихове особине у проблемским задацима.	
неједнакост $p < (p+q)/2 < q$.		У реалним ситуацијама примени аритметичку средину датих бројева Сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер			запис започети са разломцима који се могу свести на децималне разломке, а након тога увести и појам периодичног децималног записа. -Сабирање и одузимање разломака увести свођењем на заједнички именилац. Пре дељења разломака упознати ученике са појмом реципрочне вредности разломка и природног броја. -Код сабирања, одузимања и множења децималних бројева користити аналогију са извођењем истих операција са природним бројевима. Код дељења увести прво дељење децималног броја природним, а након тога, кроз добро одабране примере, показати како се дељење децималних бројева своди на претходни случај. - Код израза се треба задржати на примерима који нису сувише сложени, јер је циљ увежбавање	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					извођења рачунских операција и примена њихових особина. Приликом обраде једначина и неједначина треба се задржати на једноставнијим примерима и користити аналогију са решавањем једначина и неједначина у скупу природних бројева. -Веома важан део ове теме су проблемски – текстуални задаци у којима се користе разломци и децимални запис разломака, помоћу којих се подстиче развој логичког начина мишљења. Могу се обрадити и разни проблеми из свакодневног живота, нпр. планирање кућног буџета којим се, поред увежбавања операција са децималним записом бројева, ствара и основа за развој финансијске писмености. -У делу који се односи на примену, потребно је ученике оспособити да	
					процентни запис разломка, аритметичку средину и размеру повежу са проблемима из свакодневног живота. -Увођење процентног записа разломка пожељно је обрадити кроз визуелне	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА					Пети разред	
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					представе на дијаграмима и кроз ситуације у којима се проценат појављује, као што су израчунавања снижења или поскупљења неког производа. -Аритметичку средину је пожељно обрадити и вежбати на конкретним примерима (оцене у дневнику, спорт, кроз истраживачке задатке и сл.). -Важно је правилно формирање и разумевање појма размере. Оспособити ученике за њено коришћење у пракси: при цртању и читању разних планова и графикона; при одређивању растојања; при решавању проблема поделе у датој размери и при повећавању и смањивању слика. Обраду овог градива подредити практичном циљу, уз повезивање с већ упознатим садржајима математике и других предмета. . Резултате истраживања ученици треба да представљају графички и на тај начин стекну осећај за упоређивање разломака у различитим записима.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...);
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године
		Ученици воде евиденцију	праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцене	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: - знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; - не изводи закључке који се заснивају на подацима; - критички не расуђује;	Могућност израде паноя или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА

Циљ: Циљ наставе и учења биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
БИОЛОГИЈА		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	32
2.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	8
3.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	10
4.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	13
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	9
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; Повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; Одреди положај органа човека и њихову улогу; Цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; Користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално	БИ.1.1.3. БИ.1.1.4. БИ.1.2.1. БИ.1.2.2. БИ.1.2.3. БИ.1.2.4. БИ.1.2.5. БИ.1.2.6. БИ.1.2.7. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.1.6.3. БИ.1.6.4. БИ.2.2.1. БИ.2.2.2. БИ.2.2.3. БИ.2.2.4. БИ.2.2.5. БИ.2.2.6. БИ.2.6.1. БИ.2.6.3. БИ.3.1.3. БИ.3.2.1. БИ.3.2.2. БИ.3.2.3.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учење у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА Грађа живих бића спољашња и унутрашња. Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. Једноћелијски организми – бактерија, амеба, ћелија квасца. Удруживање ћелија у колоније. Вишећелијски организми – одабрани примери гљива, биљака и животиња. Основне животне функције на нивоу организма: исхрана, дисање, транспорт и елиминација штетних супстанци, размножавање.	Морфологија Анатомија Ћелија, ткиво, орган, органски систем, организам Грађа ћелије - разлике Амеба Кандида Ферментација Колонија Мицелијум-хифе Вегетативн и биљни органи Систем за варење Систем за дисање Танспортни систем Реакције на дражи Мишићи	- У остваривању наставе потребно је подстицати истраживачки рад ученика основних сличности и разлика спољашње и унутрашње грађе и функционисања различитих живих бића, треба користити школски микроскоп, обрађивати примере из непосредног окружења и водити рачуна да се ученици хумано опходе према живим бићима које истражују -Достизање исхода је могуће кроз различите вежбе и практичне активности ученика као нпр. израда плаката (људско тело, упоредни	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Лабораторијске вежбе проблемски задаци Писана провера Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
израђених препарата; Хумано поступа према организмима које истражује; Групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.			- Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса. - Откриће ћелије и микроскопа. - Основна грађа ћелије (мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије, хлоропласти). - Разлика између бактеријске, и биљне и животињске ћелије.	Скелет Систем за излучивање Систем за размножавање Реродуктивн и биљни органи	преглед спољашње грађе: човек, један кичмењак, један бескичмењак, биљка, гљива), квиз (нпр. Чији су зуби?), мерење пулса при мировању и физичкој активности, испитивање тока воде кроз биљку, дисековање цвета, размножавање биљака семеном и пелцером, микроскопирање ћелија квасца/инфузоријума/самостално направљених препарата, употреба едукативних филмова (нпр. Живот у капи воде) итд.	вишеструког избора спаривање појмова задаци есејског типа
Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе			Ћелијско дисање, стварање енергије, основне чињенице о фотосинтези.			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
одговарајуће закључке; Разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.						
Направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; Размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; Илустрирајте примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином;	БИ.1.1.2. БИ.1.1.5. БИ.1.2.5. БИ.1.2.7. БИ.1.4.1. БИ.1.4.2. БИ.1.4.6. БИ.1.4.8. БИ.1.5.7. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.2.1.4. БИ.2.3.6. БИ.2.4.1. БИ.2.4.2. БИ.2.4.3. БИ.2.4.7. БИ.2.4.8. БИ.2.5.4. БИ.2.6.1. БИ.3.1.5. БИ.3.3.6.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учење у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ - Популација, станиште, екосистем, еколошке нише, адаптације, животне форме, трофички односи – ланци исхране. - Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења. - Угрожавање живих бића и њихова заштита.	Екологија Животна средина Биотоп Биоценоза Екосистем Сптаровност Еколошка ниша Животна форма, Аспект Популација Биомаса Произвођач оптрошач, разлагач Трофичка питрамида Еколошки фактори Акција, реакција	-Знања и искуства ученика стечена у претходном разреду, треба проширити и надоградити појмовима: животна средина, популација, екосистем и еколошка ниша. -Теме се обрађују уз више вежби теренског типа. -ЗадациИстражи и прикажи могу да буду показатељ у којој мери су ученици разумели основне еколошке појмове. Истраживање може да подразумева познат терен, литературу, интернет.	Формативнос вакодневно оцењивање усмених одговора ученика Сумирање достигнућа сменог ангажовања крајем децембра Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Проблемски задаци

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; Идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту; Повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.	БИ.3.4.7. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2. БИ.3.6.4.	према здрављу		коакција Антропогени фактор Депоније Смог Рециклажа Компост Биогориво	Важно је да се обезбеди час за презентовање резултата истраживања, као и да ученици сами процене квалитет и добију повратну информацију од наставника. Акценат треба ставити на односе размножавања када су у питању јединке исте популације и трофичке односе када су у питању јединке различитих популација. -Приликом обраде абиотичких фактора, не треба инсистирати на груписању већ пажњу усмерити на њихов утицај на раст и развиће. - Антропогени фактор треба обрадити кроз различите облике загађења, без	Писана провера објективни тестови са допуњавање мкратких одговора задаци са означавање м задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; Разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.					улажења у хемијске процесе јер ученици немају потребна знања из ове области -Требало би укључивати ученике у активности за заштиту животне средине, мотивисати их да предлажу акције и да на своје вршњаке делују личним примером.	
Користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; Хумано поступа према организмима које истражује; Истражи утицај	БИ.1.3.1. БИ.1.3.2. БИ.1.3.3. БИ.1.3.4. БИ.1.3.5. БИ.1.3.6. БИ.1.3.7. БИ.1.3.10. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.1.6.3. БИ.1.6.4. БИ.2.3.1. БИ.2.3.2.	Компетенциј а заучење Рад са подацима и информацијама а Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА Наследни материјал (ДНК, гени). Телесне и полне ћелије. - Пренос наследног материјала. - Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). - Индивидуал на варијабилно	ДНК Гени Телесне и полне ћелије Варијабилност Природна селекција Еволутивне промене Вештачка селекција Сорта, раса	- Уводе се нови појмови- ген и ДНК (уједру или ван једра код прокариота), деобе телесних и полних ћелија, количина наследног материјала. - Индивидуалну варијабилност организама у популацији треба повезати са механизмом природне селекције, као	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак лабораторијс

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; Идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; Повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. Табеларно и графички представи прикупљене	БИ.2.3.3. БИ.2.3.4. БИ.2.3.6. БИ.2.6.1 БИ.2.6.3 БИ.3.3.1. БИ.3.3.3. БИ.3.3.5. БИ.3.3.6.	Сарадња Дигитална компетенција Одговоран односпрема околини Одговоран односпрема здрављу	ст. Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека.		еволуционим механизмом који доводи до адаптирања организама на услове животне средине. Потребно је подстицати ученике дасами пронађу примере о деловању природне селекције. За вештачку селекцију потребно је да ученици сами истраже које су биљке и животиње људи почели припитомљавати у прошлости и због чега. Природну и вештачку селекцију треба реализовати кроз обраду и табеларно и графичко приказивање неколико различитих примера, са	ке вежбе проблемск изадаци Писана провера објективни тестови са допуњавање м кратких одговора задаци са означавање м задаци вишеструко гизбора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
податке и изведе одговарајуће закључке; Разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.					обавезним извођењем закључака. - Потребно је ученике подстицати да истражују нове примере индивидуалне варијабилности и резултате прикажу одељењу.	
Истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; Повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; Групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на	БИ.1.1.5. БИ.1.2.2. БИ.1.3.8. БИ.1.3.9. БИ.1.6.1 БИ.2.1.3 БИ.2.1.4. БИ.2.3.5. БИ.3.3.5.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећелијности). „Дрво живота“ (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност). Организми без једра. Организми са једром. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских	Протоћелије Еволуција Колоније Вишећелијск и организам Епител, епидермис Дрво живота Еубактерије Археје Еукарије Сродност и сличност Породично стабло	- Основна идеја коју ученици треба да усвоје је да су сви организми који данас живе на Земљи потомци заједничког претка, који је био једноћелијски организам без формираног једра - Потребно је обрадити улогу ћелија без једра и ћелија са једром у појави вишећелијности. - При разврставању и груписању живог света, треба	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак лабораторијске вежбе проблемске задаци

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Земљи; Одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; Разматра, у групи, шта и како је учио/учила игде та знања може да примени.		Одговоран односпрема околини Одговоран односпрема здрављу	организама на „дрвету живота”.		користити филогенетски приступ, односно заједничко порекло, принцип сродности и сличности. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота” треба да има логички след, који произилази из знања о грађи ћелија	Писана провера објективни тестови са допуњавање мкратких одговора задаци са означавање м задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; Доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; Збрине површинске озледе коже, укаже прву	БИ.1.5.1. БИ.1.5.2. БИ.1.5.4. БИ.1.5.7. БИ.1.5.8. БИ.1.5.12. БИ.2.5.1.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учење у демократском друштву Естетичка	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. Бактерије и антибиотици. Пuteви преношења заразних болести. Повреде и прва помоћ: повреде коже, убои инсеката	Патогени Клицоноша Заразна болест Карантин Бактерије које изазивају у болести Зоонозе Полно преносиве болести Стерилност	- У овој области акценат је на основним чињеницама о превенцији заразних болести, путевима преношења и спречавању ширења - Посебно треба обратити пажњу на антибиотике - Важан део ове области је упознавање са болестима зависности, нарочито алкохолизмом - Неопходно је подстаћи ученике да	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова
Помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражилекарску помоћ кад процени да је потребна;	БИ.2.5.2. БИ.2.5.3. БИ.2.5.4. БИ.2.5.5. БИ.3.5.1. БИ.3.5.2.	компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран	и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање у складу са климатским	Антибиотици Пробиотици Цревна флора Прва помоћ Превенција	- сами, уз употребу ИК технологија истражују ову област - Градиво на тему климатских промена обрадити	Домаћи задатак лабораторијске вежбе проблемска задатак Писана провера објективни

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата Разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени	БИ.3.5.3. БИ.3.5.6. БИ.3.5.7.	односпрема околини Одговоран односпрема здрављу	параметрима. Последице болести зависности – алкохолизам.	Дезинфекција и дезинсекција Стерилни материјали Сунчаница, топлотни удар Алкохолизам Деликвенција Апстиненција	у виду пројекта (радионице, филм и приредба) - Препорука је да се за обраду ових појмова повремено доведу стручњаци или одведу ученици у одговарајуће установе.	тестови са допуњавање мкратких одговора задаци са означавање м задаци вишеструког избора спаривање појмова

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...);
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

БИОЛОГИЈА				Пети разред
Област/тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
1. ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	- индивидуализовани - индивидуални - фронтални	- вербалне – усмено излагање, разговор	- уџбеник - постери - схеме	- слушају - испољавају - причају
	- рад у групи - рад у паровима	- визуелне демонстративно илустративна, експериментална проблемска настава - учење путем открића	- графофолије - компјутеринтернет - ЦД - лабораторијски инструменти и прибор - лупа - микроскопи - микроскопски препарати - биолошки модели - биолошки материјал - разне фотографије - часописи - плакати	- посматрају - практично примењују - демонстрирају - експериментишу - истражују - уочавају - описују - упоређују - објашњавају - закључују - детерминишу - дискутују, размењују ставове и мишљења
2. ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	- индивидуализовани - индивидуални - фронтални - рад у групи - рад у паровима	- вербалне – усмено излагање, разговор - визуелне – демонстративно- илустративна, експериментална	- уџбеник - схеме - графофолије - компјутеринтернет - ЦД - лабораторијски инструменти и прибор - лупа	- слушају - испољавају - причају - посматрају - практично примењују - демонстрирају - експериментишу - истражују

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

БИОЛОГИЈА				Пети разред
Област/тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
			- књига животиња - биолошки материјал - разне фотографије - часописи - “Зелени пакет “ - плакати - ДВД-филмови	- уочавају - описују - упоређују - објашњавају - закључују - уочавају проблеме у животној средини - дискутују, размењују ставове и мишљења
3. НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	- индивидуализовани - индивидуални - фронтални - рад у групи - рад у паровима	- вербалне – усмено излагање, разговор - визуелне – демонстративно-илустративна, експериментална	- уџбеник - схеме - графофолије - компјутеринтернет - ЦД - разне фотографије - плакати - ДВД-филмови	- слушају - испољавају - причају - посматрају - практично примењују - демонстрирају - експериментишу - истражују - уочавају - описују - упоређују - објашњавају - закључују - дискутују, размењују ставове и мишљења

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА				Пети разред
Област/тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
4. ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	- индивидуализовани - индивидуални - фронтални - рад у групи - рад у паровима	- вербалне – усмено излагање, разговор - визуелне – демонстративно-илустративна, експериментална - проблемска настава - учење путем открића	- уџбеник - постери - схеме - графофолије - компјутеринтернет - ЦД - лабораторијски инструменти и прибор - лупа - књига биљака - књига животиња - биолошки материјал - разне фотографије - “Зелени пакет “ - плакати - ДВД-филмови - двоглед, фотоапарат	- слушају - испољавају - причају - посматрају - практично примењују - демонстрирају - експериментишу - истражују - уочавају - описују - упоређују - објашњавају - закључују - детерминишу - уочавају проблеме у животној средини - дискутују, размењују ставове и мишљења - изводе реалне акције
5. ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	- индивидуализовани - индивидуални - фронтални - рад у групи - рад у паровима	- вербалне – усмено излагање, разговор - визуелне – демонстративно-илустративна, експериментална	- уџбеник - постери - атлас људског тела - компјутеринтернет - ЦД - разне фотографије	- слушају - испољавају - причају - посматрају - практично примењују - демонстрирају - истражују

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који:	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцено	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноя или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА

Циљ наставе и учења *историје* је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ИСТОРИЈА		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	4
2.	ПРАИСТОРИЈА	3
3.	СТАРИ ИСТОК	6
4.	АНТИЧКА ГРЧКА	10
5.	АНТИЧКИ РИМ	11
6.	СИСТЕМАТИЗАЦИЈА	2
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); - лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; - разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости ; - именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне	ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и знатредослед историјских периода ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди ком историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Комуникација	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ Основни садржаји Појам прошлости и историја као наука о прошлости људског друштва. Хронологија – рачунање времена. Подела прошлости и периодизација историје. Историјски извори – дефиниција, основна подела и установе у којима се чувају. Проширени садржаји	Историјски извори хронологија историјавек деценија миленијум ера архив музеј	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана, ППТ Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, историјском архиву, евентуално виртуелна посета музеју, локалитету... Увођење ученика у главне појмове историје као науке: ера, датум, век, деценија, миленијум, прво теоријски, а потом и практично,	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера- вежба 10. мин

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
догађаје; - разврста историјске изворе према њиховој основној подели; - повеже врсте историјских извораса установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека); - веронаука: моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру			Сродне науке и помоћне историјске науке. Историја око нас. Историјско наслеђе – тековине.		применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Вежбање рачунања времена и препознавања врсте ист. извора на датим примерима Коришћење БИГЗ-овог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- наведе главне проналаске и опишењихов утицај на начин живота људи у праисторији; - разликује основне одлике каменоги металног доба; - музичко: искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека - географија: помоћу карте повежеклиматске услове са распрострањено шћу живог света на земљи - ликовно: искаже своје мишљење о томе зашто људи стварају уметност - веронаука: моћи да преприча библијску причу о Постању и доживи	ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из општеисторије ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информациједате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информациједате у форми историјске карте у којој је наведеналегенда	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Естетичка компетенција	ПРАИСТОРИЈА Основни садржаји Основне одлике праисторије (начинживота људи, проналасци). Подела праисторије (камено, метално доба). Проширени садржаји Најважнији праисторијски локалитети у Европи иСрбији (Ласко, Алтамира, Лепенски Вир, Винча...)	Ватра точак друштво, праисторија Винча Лепенски Вир	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика са праисторијских локалитета,ППТ, видео материјали, пројектна настава Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија, ликовно-скулптуре Лепенског вира и Винче, музичко васпитање-бубњеви, верска настава-постанак човека, грађанско	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера Карта-Винча, Лепенски вир, места постанка првобитних људи

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
је као дело љубави Божије					васпитање-подела друштва по својини, кроз пројектну наставу Стално коришћење историјске карте и историјског атласа Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, историјском архиву или видео материјал Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	
- лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; - користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; - одреди место припадника друштвене групе на	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком просторусу се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора		СТАРИ ИСТОК Основни садржаји Појам Старог истока – географске одлике, најзначајније цивилизације (Месопотамија, Египат, Јудеја, Феникија). Друштвени односи (робовласничко и теократско друштво) и државно уређење	Стари век, држава, друштво, монотеизам, политеизам, писмо	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија-Мала Азија, Нил, Тигар, Еуфрат, ликовно (писма, пирамиде) и музичко	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера- вежба 15 минута Карта – појмови везани за

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
графичком приказу хијерархије заједнице; - пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; - наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; - идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; - разликује врсте писама цивилизација Старог истока; - илуструје примерима	(текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају или личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.2.1. уме да закључи о ком догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем		(монархија – царства/краљевства) у цивилизацијама Старог истока. Основне одлике привреде и свакодневни живот – обичаји, занимања, култура исхране и становања. Култура и историјско наслеђе народа Старог истока – религија (монотеизам и политеизам), писмо, књижевност, уметност, наука, цивилизацијске тековине (математика, архитектура, календар, иригациони		васпитање, верска настава-политеизам, грађанско васпитање-однос владара и поданика... Коришћење историјских текстова и њихова анализа (Хамурабијев законик, Херодот-подизање пирамида, опис Вавилона, Библијске приче о Мојсију, Давиду и Соломону...) Стално коришћење историјске карте и историјског атласа Комбиновање различитих врста	Стари исток Индивидуалн и рад - мини истраживање - митови о постанку света и Вавилонској кули, приче о Соломону, Давиду, Мојсију

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет; - користи основне историјске појмове - српски: проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставном књижевном и некњижевном тексту - географија: повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-технолошким прогресом - ликовно: искаже	историјском феноменује реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости		систем, саобраћајна средства, медицина, закони...). Проширени садржаји Специфичности египатске религије. Специфичности религија цивилизација Месопотамије. Основне одлике јудаизма.		дидактичког материјала: карикатура, илустрација (пирамиде, хијероглифи, клинасто, алфabet, слик различитих друштвених група), шеме друштвене лествице, питања, ППТ, видео- записа Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-уџбеника, едмодо	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности - веронаука: моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и култура Старог века - веронаука: моћи да разликује Стари и Нови завет и моћи да преприча библијски опис давања десет Божијих заповести Мојсију - музичко: исказе своје мишљење о					платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; - опише особености природних услова и географског положаја античке Грчке; - лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; - приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; - пореди начин	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком просторусу се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави,		АНТИЧКА ГРЧКА Појам античке Грчке – географске одлике. Најстарији период грчке историје (Критска и Микенска цивилизација). Грчки митови (појам, примери) и хомерски епови. Колонизација и основне одлике привреде. Полиси – Спарта и Атина (појам полиса, структура друштва, државно уређење). Грчко-персијски ратови. Пелопонески рат – узроци и	Демократија, олимпијске игре, мит, Илијада, Грчко-персијски ратови, позориште, филозофија, држава	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија (Атина, Спарта, Персија, Александрија) ликовно (архитектура, стилови) и музичко васпитање, верска настава-политеизам, грађанско васпитање-демократија, српски	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, сумирање постигнућа усменог ангажовања крајем децембра Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера Карта-појмови из Старе Грчке Индивидуални рад, пројектни задаци:

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој, - идентификује узроке и последице Грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; - истражи основна обележја и значај религије старих Грка; - разликује легенде и митове од историјских чињеница; - наведе значај и последице освајања Александра Великог;	догађају иличности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку,		последнице. Култура и свакодневни живот (религија, олимпијске игре, митологија, уметност, наука, обичаји, занимања). Хеленистичко доба и његова култура. Историјско наслеђе (институције, закони, књижевност, позориште, филозофија, демократија, медицина, уметност, архитектура, беседништво, Олимпијске игре). Проширени садржаји		(позориште, трагедија, комедија)... Коришћење историјских текстова и њихова анализа (Хомер-Илијада, Херодот-Грчко-персијски ратови, битка на Термопилском кланцу, опис битака Александра Македонског, Аријан) Стално коришћење историјске карте и историјског атласа Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација (Бацач диска,	панои, ППТ - мини истраживање: митови, личности. догађаји

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; - израчуна временску удаљеност између појединих	историјском периоду припада одређена година, личност и		Пелопонески рат (ток рата, најважнији догађаји и личности). Најистакнутије личности: Драконт, Перикле, Филип II,		стубови, митски прикази на вазама), шеме друштвене лествице, питања, ППТ, видео-записа Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде панорама, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-учбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
догађаја; - користи основне историјске појмове; - ликовно: искаже своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно - српски: вреднује поступке ликова и						
- израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; - користи основне историјске појмове; - лоцира на историјској	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних	Компетенција за учење, Рад са подацима и	АНТИЧКИ РИМ Основни садржаји Појам античког Рима – географске	Република, хришћанство, Исус Христ, Библија, Рим,	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, сумирање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
карти простор настанка и ширења Римске државе; - наведе основне разлике између античке римске републике и царства; - разликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима; - истражи основна обележја и значај религије античког Рима; - илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на	појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору сусе одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности	информацијама, Дигитална компетенција	одлике и периодизација. Оснивање Рима (легенда о Ромулу и Рему). Структура друштва и уређење Римске републике. Ширење Римске државе (освајања и провинције, привреда). Рим у доба царства – принципат и доминат. Култура и свакодневни живот (религија, уметност, наука, обичаји, занимања). Хришћанство – појава и ширење. Пад Западног римског царства (почетак Велике	римско наслеђе на тлу Србије	ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија (Рим, Средоземно море, Балканско полуострво-римске провинције, градови: Ниш, Београд, Сремска Митровица, Гамзиград), ликовно (тријумфална капија, палате, амфитеатар), верска настава-развој хришћанства, грађанско васпитање	постигнућа усменог ангажовања крајем маја Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера-провера градива из Старог Рима Карта Индивидуални рад, пројектни задаци-панони, мини предавања

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
савремени свет; - пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; - наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; - лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађаји личност из историје античког Рима у одговарајући	је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личности историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС.2.2.4.		сеобе народа, подела царства и пад Западног царства). Историјско наслеђе (абецеда, календар, медицина, уметност, архитектура, путеви, водовод, канализација, терме, римски бројеви, хришћанство, римско наслеђе на територији Србије). Проширени садржаји Етрурци. Римска војска. Римски градови на територији Србије.		(права робова, државно уређење)... Осмишљавање додатног материјала из историје Коришћење историјских текстова (Постанак Рима, Пунски ратови, Галски ратови...) и њихова анализа Стално коришћење историјске карте и историјског атласа Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, шеме-мапе ума из уџбеника, табеле, ППТ, видео записи и	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
миленијум, век или деценију - ликовно: искаже своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности - српски: вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставнијем књижевном или некњижевном тексту - грађанско: проналази примере моралних поступака у делима које чита анализира	уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена		Најистакнутије личности: Ханибал, Цицерон, Јулије Цезар, Клеопатра, Октавијан Август, Константин Велики...). Римски пантеон. Гладаторске борбе.		др. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе и интернета, енциклопедија... Коришћење е-учбеника и едмодо платформе Израђује помоћна наставна средства: панораме, карте, шеме, лозе... Истражује и излаже биографије познатих личности-Константин, Исус Христ, Цезар, Ханибал	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
сукоб из различитих углова - веронаука: моћи да именује неке политеистичке религије; моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе Старог века - ликовно: искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно;						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом ; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум, век и деценију; - израчуна временску удаљеност између догађаја; - лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; - лоцира на	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних,	Рад са подацима и информацијама,	СИСТЕМАТИЗАЦИЈА Историјска карта, личности, догађаји...	Сви наведени	Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања историјско-географских појмова, кроз испитивањена карти Коришћење е уџбеника и едмодо платформе, каху квива	Карта - провера градива из целокупне историје 5 разреда-извлачење цедуљица са 5 појмова, које треба да покажу за 1 минут Прегледање свески Израда ленти времена Самоевалуација и евалуација Провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
историјској карти најважније цивилизације и државе Старог века; - у излагању историјске наратије користи основне научне појмове; - уочи значај проналазака из најстарије прошлости људског друштва (ватра, точак, писмо);	сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	прошлости са појавама из садашњости ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)					

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...);
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Пети разред
Наставна тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	фронтална индивидуална тимски рад рад у пару	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и картом	радни листови, Историјски извори, уџбеник	Слушају Памте, питају наставника Решавају задатке, оспособљавају се за анализу историјских извора -стичу знања и умења -уочавају и дефинишу откривено -проналазе оригинална решења, дебатују уз толерантност за другачије мишљење; -формирају став о вредностима
ПРАИСТОРИЈА	фронтална индивидуална тимски рад рад у пару	Дијалог, демонстрација Илустративна	радни листови, Историјски извори, уџбеник	- слушају, посматрају, разговор, размењују сопствена знања и мишљења, описују, упоређују,
		Рад са текстом и картом	презентација	истражују, питају наставника Решавају задатке, оспособљавају се за анализу историјских извора -стичу знања и умења -уочавају и дефинишу откривено -проналазе оригинална решења, дебатују уз толерантност за другачије мишљење; Уочавају узрочнопоследичне веза – развоја привреде, приватне својине, поделе рада и односа међу људима, настанак државе;
СТАРИ ИСТОК	фронтална индивидуална тимски рад	Дијалог, демонстрација	радни листови,	- слушају, посматрају, разговор, размењују сопствена знања и мишљења,

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Пети разред
Наставна тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
	рад у пару	Илустративна Рад са текстом и картом	Историјски извори, уџбеник презентација	описују, упоређују, истражују, питају наставника Решавају задатке, Врше анализу историјских извора -стичу знања и умења -уочавају и дефинишу откривено -проналазе оригинална решења, дебатују уз толерантност за другачије мишљење; Уочавају узрочнопоследичне веза – развоја привреде, приватне својине, поделе рада и односа међу људима, настанку светске цивилизације.
АНТИЧКА ГРЧКА И РИМ	фронтална индивидуална тимски рад рад у пару	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и картом	радни листови, Историјски извори, уџбеник , мапе Ума, презентација	- слушају, посматрају, разговор, размењују сопствена знања и мишљења, описују, упоређују, истражују, питају наставника - Решавају задатке, - Врше анализу историјских извора -стичу знања и умења -уочавају и дефинишу откривено -проналазе оригинална решења, дебатују уз толерантност за другачије мишљење; Уочавају узрочнопоследичне веза – развоја привреде, приватне својине, поделе рада и односа међу људима, настанку европске
				цивилизације, науке, културе и иметности. -истаржују значај Античке културе, науке, уметности на савремени свет, културно наслеђе.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који:	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Ученици воде евиденцију	
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцено	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноя или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ наставе информатике и рачунарства у 5. разреду:

Општи циљ образовно-васпитног рада предмета је да се ученици оспособе за самостално коришћење рачунара.

Општи задаци образовно-васпитног рада:

- упознавање ученика са применом рачунара у различитим областима људске делатности;
- развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу и раду;
- подстицање креативног рада на рачунару;
- оспособљавање за рад на рачунару.

Оперативни задаци:

- упознавање ученика са графичким радним окружењем оперативног система;
- упознавање ученика са организацијом дискова, датотека и директоријума;
- упознавање ученика са подешавањем околине за рад на српском језику;
- упознавање ученика са инсталацијом додатних уређаја и програма;
- упознавање ученика са радом у програму за обраду текста;
- упознавање ученика са основним програмима за рад у мултимедији;
- упознавање ученика са потенцијално небезбедним ситуацијама у коришћењу ИКТ уређаја;
- упознавање ученика са корацима у поступку програмирања;
- оспособљавање ученика за самостално коришћење рачунарских програма.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ИКТ	9
2.	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	5
3.	РАЧУНАРСТВО	16
4.	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА	6
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО						Пети разред
Р. бр.	Област/тема/модул	Садржаји програма	Мађупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Исходи	Начин провере остварености исхода
1.	ИКТ	Увод у информатику и рачунарство Организација података на рачунару Рад са текстуалним документима Форматирање текстуалног документа Коришћење рачунара за рад са дигиталним сликама Тест Репродуковање и снимање аудио и видео материјала Мултимедијалне презентације Мултимедијалне презентације	- Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама	Енглески језик, математика, ликовна култура	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу - правилно користи ИКТ уређаје - именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја - прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса - прилагоди радно окружење кроз основна подешавања - креира дигитални слику и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) - креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) - примени алате за снимање и репродукцију аудио и видео записа - креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) - сачува и организује податке - разликује основне типове датотека	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО						Пети разред
Р. бр.	Област/тема/модул	Садржаји програма	Мађупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Исходи	Начин провере остварености исхода
2.	Дигитална писменост	Одговорно и безбедно коришћење технологија Утицај технологије на здравље Подаци и информације на интернету Правила понашања на интернету Дигитална писменост	- Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама	Енглески језик, биологија, историја, српски језик	- реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја; - доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине - разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету - реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем интернета - приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај - информацијама на интернету приступи критички - спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету - разуме значај ауторских права - препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО						Пети разред
Р. бр.	Област/тема/модул	Садржаји програма	Мађупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Исходи	Начин провере остварености исхода
					- рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету	
3.	Рачунарство	Увод у програмирање Блокоско програмирање Рад у Скречу (окружење) Рад у Скречу (блокови) Програми линијске структуре Програми линијске структуре Примена математичких формула у програмирању Исправљање грешака у програму Програми линијске структуре Програми линијске структуре Програми цикличне структуре Програми цикличне структуре Програми разгранате структуре Програми разгранате структуре	- Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама - Вештина сарадње	Енглески језик, математика	- изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке - схвати математичко-логички смисао речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, израза „ако...онда” - зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски - наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема - креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу - сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби - користи математичке операторе за израчунавања - објасни сценарио и алгоритам пројекта - анализира и дискутује програм	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО						Пети разред
Р. бр.	Област/тема/модул	Садржаји програма	Мађупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Исходи	Начин провере остварености исхода
		Програми разгранате структуре Алгоритми аритметике			- проналази и отклања грешке у програму	
4.	Пројектна настава	Планирање пројекта Израда пројекта Евалуација пројекта и закључивање оцена	- Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама - Вештина сарадње	Предмети у оквиру којих су ученици одабрали теме (биологија, географија, историја, музичко...)	- сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом, формулацији и представљању резултата и закључака - одабира и примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта - наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка - вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен - поставља резултат свог рада на интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Практична провера по фазама израде пројекта

КОРЕЛАЦИЈА

Битно је напоменути да постоји корелација са свим наставним предметима коју је најлакше остварити при изради пројекта. Са којим предметимаће бити остварена корелација превасходно зависи од теме и свеобухватности пројекта.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима јепотребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја -
- и све друго што ће се применити усклађу са конкретним случајем

Вредновање ученика са тешкоћама у развоју

Елементи вредновања:

- ❖ Однос према раду
- ❖ Праћење постављених задатака
- ❖ Уважавање других ученика и наставника, праћење правила понашања на часу, доношење прибора за рад.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак оцењивања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	Свакодневно бележење активности ученика на часу (практичан рад као и усмено одговарање) у евиденције наставника: Водити рачуна о: -свеобухватности одговора -сналажењу у одговарајућим и наменским програмима и апликацијама	континуирано

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак оцењивања	Време
предмета. Процењују се: вештине разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим задацима; вештине, руковање алатима и технологијама и извођење радних задатака.	мишљења и у знатној мери критички расуђује; Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	-хоризонталном и вертикалном повезивању градива	
		Писане онлајн провере, квизови:	након завршетка теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група), степен знања свих чланова групе, квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (апликација, табела...).	по потреби
Ангажовање и активности ученика у настави	Оцену одличан (5) добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан (2) добија ученик који:	Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова)	по потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак оцењивања	Време
	– показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења италијанског језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика.

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања.

Годишњи фонд часова: 72;

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК		Пети разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	UNA NUOVA ALUNNA!	10
2.	A ROMA	7
3.	ALLA RICREAZIONE	9
4.	CASA DOLCE CASA	8
5.	ANNA, FERMATI!	8
6.	BUON NATALE A TUTTI!	8
7.	BUON NATALE A TUTTI!	11
8.	L'UNIONE FA LA FORZA!	11
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; Поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства; Постави и одговори на једноставнија питања личне природе; У неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;	ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.3. Разуме и прати једноставна упутства и обавештења која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговорно. ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговорно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација	UNA NUOVA ALUNNA! Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих, једноставнијих текстова који се односе на дате комуникативне ситуације (дијалози, наративни текстови, формулари и сл.); реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација о	Представљање Поздрављање Школа Школски простор и активности	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана, ППТ Увођење ученика у главне појмове. Читање, писање, увежбавање правилног изговора и ритма руске речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална: уџбеник радна свеска, ЦД, компјутер, пројектор, табла, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније		себи и тражење и давање информација о другима (СМС, имејл, формулари,		примера од стране ученика Коришћење уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и	
	конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро. ДСТ.2.1.9. Разуме краће поруке личне природе са неколико суштинских информација (писма, мејлови итд.) ДСТ.2.1.19. Једноставним		чланске карте, опис фотографије и сл.). Садрж аји Ciao. Buongiorno. Buonaserà. Come stai? Come sta? Bene, grazie. Di dove sei? Sono do... A presto! A domani! Buona notte! Come ti chiami? Come si chiama?		у којима су самосталнији у раду: анализа слика ППТ, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија ликовно-цртежи Москве, музичко васпитање-верска настава-грађанско васпитањеисторија, српски језик Комбиновање различитих врста	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	средствима описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности. ДСТ.2.1.25. Писменим		Mi chiamo...Sono.... Questo/a è il mio amico/a...Si chiama....Questa è mia sorella (mostrando foto)/Questa è la mia famiglia...Questo è il signor.../la signora... Di dove sei? Dove vivi? Abito a.../in Via.../Qual è il		дидактичког материјала карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима,галеријама историјском архиву или видео материјал	
Разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагује на њих; Тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору; Опише непосредни	ДСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ДСТ.1.1.7. Разуме кратке и једноставне поруке у белешкама,	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Естетичка компетенција, Дигитална компетенција, Комуникација	А ROMA Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих текстова у којима се на једноставан начин описују просторни односи и оријентација у	Град и окружење Оријентација у простору	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
простор у којем се креће	електронским порукама (мејл, СМС). ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставна упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ДСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и главне информације у најједноставнијим врстама текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти, рекламе, стрипови), уколико су праћени илустративним		простору; усмено и писано тражење и давање информација о сналажењу/ оријентацији у простору; усмено и писано описивање просторних односа у приватном и јавном простору (соба, стан, кућа, учионица, школа, музеј, биоскоп). Садржаји Scusi/a, dove si trova farmacia? È in Via Garibaldi, dietro il bar. Dov'è la sedia? È accanto/dietro/davanti a/ sotto/sopra... Cosa c'è sul banco? C'è un libro e uno zaino. Nella mia		предметима: српски језик, ликовна култура, биологија Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде панона, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	елементима и препознатљивим начином графичког обликовања. ДСТ.2.1.18. На једноставан начин тражи од саговорника предмет,		camera c'è/ci sono... Фреквентни предлози (нпр. dentro, fuori, sotto, sopra, davanti,			
	објашњење, услугу ДСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који се тичу непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима. ДСТ.2.1.19. Једноставним средствима описује или путем		dietro...). Прилози за место (qui, qua, lì, là, giù). Упитни прилози: dove. C'è/ci sono. Именице (једнина, множина). (Интер)културни садржаји: јавни простор, култура становања tuo/il suo indirizzo? Il mio Коришћење е-уџбеника, едмодо представља људе			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	тражи или преноси предмете					
Разуме једноставније предлоге и одговори на њих; Упути једноставан предлог; Пружи одговарајући изговор или одговарајуће оправдање Разуме и реагује на свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним потребама, осетима и осећањима; Изрази основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; Разуме жеље, планове и намере и реагује на њих;	ДСТ.1.1.10. Чита наглас (изражајно) кратке и једноставне текстове (показујући да прати њихов општи смисао). ДСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Естетичка компетенција, Дигитална компетенција, Комуникација	ALLA RICREAZIONE Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично). Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима	Школски програми Дани у недељи Изражавање свиђања/ несвиђања Хоби Бројеви до 15	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик, физичко васпитање, верска настава и грађанско васпитање. Осмишљавање додатног материјала Комбиновање различитих врста	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Размени једноставне исказе у вези са својим и туђим жељама, плановима и намерама; Саопшти шта он/она или неко други жели, планира, намерава;	подацима који се тичу саговорника. ДСТ.1.1.12. Саопштава саговорнику основне информације о себи и најближем окружењу (породица, кућни љубимци, место становања, школа, хоби). ДСТ.1.1.13. Најједноставнијим језичким средствима тражи од саговорника одређени предмет. ДСТ.2.1.4. Разуме краћа саопштења и питања која се односе на блиску и познату тематику. ДСТ.2.1.21. Исклазује допадање и недопадање,		осећањима; саопштавање потреба и осета и предлагање решења у вези с њима; усмено и писано исказивање својих осећања и (емпатично) реаговање на туђа Садржаји Fare l'appello: Chi è assente? Sofia? – Presente! Cancella la lavagna, per favore! Ascoltiamo! Scriviamo! Leggiamo! Disegniamo! Tutto chiaro? Come si dice...? Cosa significa...? Vediamo cosa avete capito/ avete		дидактичког материјала: карикатура, илустрација, шеме-мапе ума из уџбеника, табеле, ППТ, видео записи и др. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија... Коришћење е-уџбеника и едмодо платформе Израђује помоћна наставна средства: паное, карте, шеме, лозе...	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	слагање и неслагање. ДСТ.3.1.13. Описује себе и околину, школски контекст и приватан живот,		letto/abbiamo ascoltato... Ottimo! Bravo/a/i/e! Ho fame/sete/caldo/freddo. Posso aprire la finestra? Chiudiamo la porta? Perché non vai a scuola? Perché mi sento male. Vuoi da bere?/da mangiare? No, grazie, non ho sete/fame.			
Разуме, тражи и даје једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ширем комуникативном контексту; Опише	ДСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најубичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ДСТ.1.1.7. Разуме кратке и	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Естетичка компетенција, Дигитална компетенција, Комуникација	CASA DOLCE CASA Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких текстова који се односе на тачно време,	Просторије у кући Временске прилике Сензације	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, Сумирање постигнућа усменог

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
дневни/недељни распоред активности; Опише метеоролошке прилике и климатске услове у својој земљи и једној од земаља циљне културе једноставним језичким средствима;	једноставне поруке у белешкама, електронским порукама (мејл, СМС). ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставна упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ДСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и главне информације у најједноставнијим врстама текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти, рекламе, стрипови),		дан, месец или део дана (разглас/план возње на аутобуској/ железничкој станици, аеродрому; биоскопски програм, договор за неку активност) или на метеоролошко време (тренутне или уобичајене временске прилике); усмено и писано тражење и давање информација о времену дешавања неке активности или метеоролошким приликама. Садржаји Che		Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик, верска настава, музичка култура. Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања граматичких појмова, кроз испитивање писмено и усмено Коришћење е-уџбеника и е-модова платформе, квиза, игре викторине	ангажовања Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	уколико су праћени илустративним елементима и препознатљивим начином графичког обликовања ДСТ.2.1.17. У оквиру размене информација са саговорником о темама од непосредног личног интереса повезује неколико реченица у смислену целину ДСТ.2.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа. ДСТ.2.2.4. Поседује		ore sono? Che ora è? Sono le cinque. Oggi è il 21 febbraio 2017. Il mio compleanno è il 6 giugno. Domani vado al cinema. A che ora comincia il film? Alle 18.00. Il treno parte per Firenze alle 10. Quando vai in Italia? Fra un mese. In giugno. Che tempo fa? Piove. Nevica. Упитни прилози: quando. Употреба садашњег времена за изражавање будућности. Прилози за време			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			(adesso, oggi, domani, mai, sempre..). (Интер)културни садржаји: клима,			
Разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота (правила игре, рецепт за припремање неког јела и сл.) са визуелном подршком без ње; Да једноставна упутства (нпр. може да опише како се нешто користи/прави, напише рецепт и сл.) Разуме једноставнија питања и одговори на њих;	ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставна упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ДСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и главне информације у најједноставнијим врстама текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти, рекламе, стрипови), уколико су	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Естетичка компетенција, Дигитална компетенција, Комуникација	ANNA, FERMATI! Језичке активности у комуникативним Слушање и читање описа у вези са уобичајеним и Тренутним активностима плановима и способностима у породичној и школској средини; састављање порука и спискова у вези са уобичајеним и	Храна Породица Бројеви	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик, верска настава, историја, географија. Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Разуме обавештења о простору и величинама; Опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима	праћени илустративним елементима и препознатљивим начином графичког обликовања. ДСТ.2.1.20. Поставља једноставнија питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника ДСТ.2.2.3. Познаје и/или користи једноставније граматичке елементе и конструкције. ДСТ.3.1.1. Разуме		тренутним активности ма плановима и способностима Садржаји Ogni giorno mi alzo alle... faccio colazione...vado a scuola... Ho lezioni di italiano il mercoledì e il venerdì. Il sabato vado in piscina. A che ora inizia la lezione? Domani devo: fare la spesa, comprare il latte, fare i compiti, chiamare la nonna... Презент индикатива (најфреквентнији повратни глаголи). Предлози.		Проверавање знања граматичких појмова, кроз испитивање писмено и усмено Коришћење е уџбеника и едмодо платформе, квиза, игре викторине	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	саопштења, упутства, молбе итд. који се тичу његових потреба и интересовања ДСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са) говорника, уколико се говори разговетно и		Прилози за време (oggi, domani, dopo, sempre...). (Интер)културни садржаји: радно време, разонода, живот породице.			
Разуме честиткуи одговори на њу упуту пригодну честитку; Разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, опише начин прославе рођендана, празника и важних догађаја; Разуме и формулише	ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.10. Чита наглас	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Естетичка компетенција, Дигитална компетенција, Комуникација	BUON NATALE A TUTTI! Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан или неки други	Празници и прославе, месеци и годишња доба	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада .Обезбеђивање корелације са	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
једноставније исказе којима се тражи мишљење, изражава слагање/неслагање; Разуме једноставнија питања и одговори на њих; Разуме обавештења о простору и величинама; Опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима	(изражајно) кратке и једноставне текстове (показујући да прати њихов општи смисао). ДСТ.1.1.16. Најједноставнији м језичким средствима саопштава шта воли, а шта не и поставља иста/таква питања саговорнику. ДСТ.1.1.24. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику. ДСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који се тичу		значајан догађај; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање кратких пригодних честитки у усменом и писаном облику Садржаји Buon compleanno!Tanti auguri! Bravo/a/i/e! Bravissimo/a/i/e! Buon Anno!Felice Anno Nuovo! Buon Natale! Forza! Узвичне реченице. (Интер)културни садржаји најзначајнији празници и начин		сродним предметима:српски језик, верска настава, историја, географија. Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања граматичких појмова, кроз испитивање писмено и усмено Коришћење е-уџбеника и е-модерних платформи квиза, игре викторине	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима ДСТ.2.1.21. Искупује допадање и недопадање, слагање и неслагање ДСТ.2.1.25. Писменим путем тражи или преноси детаљнија обавештења и податке личне природе. ДСТ.3.1.15. Објашњава		обележавања / прославе			
Разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава;	ДСТ.1.1.1. Разуме најједноставније речи, имена, бројеве (нпр. цене,		CONGRATULAZIONI, RAGAZZO!	Слободно време одећа Игра слагање	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о	Формативно, свакодневно оцењивање усмених

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;	датуме, изразе за количину и меру) и успева да их запише, уколико му се саопштавају или диктирају полако и разговетно и уколико су јасно контекстуализовани. ДСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним		Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих једноставних описа живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених и писаних описа живих бића, предмета, места и појава. Садржаји		особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада. Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик, верска настава, историја, географија. Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања граматичких појмова, кроз испитивање писмено и усмено Коришћење е уџбеника и	одговора ученика Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	подацима који се тичу саговорника. ДСТ.1.1.14. Најједноставнији м језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства. ДСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику. ДСТ.2.1.5. Разуме предмет краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, непосредном друштвеном окружењу, природној		La mia migliore amica si chiama Jasmina. È simpatica/alta. Ha i capelli castani/lunghi/corti. Le piace ascoltare la musica. Parla bene il francese. Luca è di Torino. Torino è una bella città. Questo è il mio cane. Si chiama... È grande/piccolo/bianco... Questo è uno zaino. È rosso/giallo... Придеви и именице (род, број и слагање). Показна заменица (questo). Прилози за начин (bene, male).(Интер)кул		едмодо платформе, квиза, игре викторине	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			турни садржаји:култура становања, однос према живој и неживој природи.			
Разуме позив и реагује на њега; - упути позив на заједничку активност; Разуме краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости; Размени информације у вези са догађајима и способностима у прошлости; Опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости; Опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.;	ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационалне изјаве, разуме фреквентне	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Естетичка компетенција, Дигитална компетенција, Комуникација	L'UNIONE FA LA FORZA! Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих, усмено или писано (позив на рођендан, журку, на игру, у биоскоп...); упућивање и прихватање	Спортске активности Спорт Комшије	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада- Обезбеђивање корелације са сродним предметима:српски и језик, верска настава, историја, географија, музичка култура . Коришћење разноврсних техника сумирања	Прегледање свески Самоевалуација и евалуација Провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Разуме и реагује на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања, хобија и изражавање допадања и недопадања; Опише своја и туђа интересовања и хобије и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;	речи и изразе. ДСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства. ДСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ДСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који		/одбијање позива на заједничку 239 активност, усмено или писано, користећи најједноставније изразе молби, захвалности, извињења Садржаји: Giochiamo a calcio? Andiamo al cinema? Vieni alla mia festa? Sì, grazie! Va bene. Mi dispiace, non posso. Dai, usciamo/andiamo a.../facciamo... Презент индикатива (најфреквентнији и правилни глаголи). Неправилни		градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања граматичких појмова, кроз испитивање писмено и усмено Коришћење е-удбеника и е-модерних платформи, квиза, игре викторине	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	се тичу непосредних потреба (оријентац ија у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима. ДСТ.2.1.21. Искузује допадање и		глаголи andare, venire, fare, potere, uscire. (Интер)културн и садржаји: прикладно прихватање и одбијање позива, рођендани, прослава, рођендана, игре.			

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који:	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноя или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе немачког језика заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика. Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању како страног тако и матерњег језика. Током основног образовања ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика. Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК		Пети разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ПОЗДРАВЉАЊЕ	6
2.	ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ	8
3.	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА	8
4.	ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА	10
5.	ЧЕСТИТАЊЕ	10
6.	ОПИСИВАЊЕ ЖИВИХ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА	10
7.	ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА И ОСЕЋАЊА	10
8.	ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	10
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Област/ тема	Стандарди	Садржај и начин остваривања програма	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин провере остварености исхода
1. Поздрављање 2. Представљање себе и других 3. Разумевање и давање једноставних упутстава и налога 4. Исказивање молбе, захвалности и извињења 5. Честитање 6. Описивање живих бића, предмета, места и појава 7.	Основни ниво ДСТ.1.1.1. Разуме најједноставније речи, имена, бројеве (нпр. цене, датуме, изразе за количину и меру) и успева да их запише, уколико му се саопштавају или диктирају полако и разговетно и уколико су јасно контекстуализовани. ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.3. Разуме и прати једноставна упутства и обавештења која се	Сви садржаји у оквиру наставе усмерени су ка оспособљавању ученика да комуницирају и користе циљни језик у свакодневном животу. При томе се води рачуна о томе да се настава одвија у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери, а наставник прилагођава свој говор узрасту и знањима ученика.	Разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих Даје кратка и једноставна упутства и молбе Користи једноставне фразе Усваја правопис Може да води једноставан дијалог	Компетенција за целоживотно учење Ученик уочава структуру градива тј. активно одваја битно од небитног Вештина комуникације Усмене и писане комуникације Изражава своје ставове и мишљења, осећања и вредности на позитиван и аргументован начин. Негује културу дијалога	-Енглески језик -Српски језик и књижевност -Музичка култура -Ликовна култура -Географија - Информатика	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Област/ тема	Стандарди	Садржај и начин остваривања програма	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин провере остварености исхода
Исказивање потреба и осећања 8. Исказивање положаја у простору	односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно. ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро.			Дигитална компетенција Подразумева сигурну и критичку употребу електронских медија у учењу, у слободном времену и комуницирању. Вештина сарадње Активно слуша и поставља релевантна питања		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Пети разред
Наставне теме/садржаји	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
1. Поздрављање	-успостављање контакта при сусрету: Садржаји Hallo! Guten Morgen/Tag/Abend. Wie geht's? Danke (nicht so) gut/schlecht und dir? Es geht. Tschüs. Auf Wiedersehen. Gute Nacht. Bis dann. Bis später.	Индивидуалн и и групни рад	Фронтална дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по групама, индивидуални рад
2. Представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима	-слушање кратких и једноставних текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа. Ich heiße/bin Anna. Wie heißt du? Das ist mein Freund Marcus. Meine Freundin heißt Julia. Julia, das ist Marcus. Marcus, das ist Julia	Индивидуалн и и групни рад	фронтална дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима индивидуални рад
3. Разумевање и давање једноставних упутстава и налога	-слушање налога и упутстава и реаговање на њих; давање кратких и једноставних упутстава Komm her! Kommt an die Tafel! Setz dich! Setzt euch! Mach(t) das Buch auf/zu! Lies/Lest vor! Hör(t) zu! Sing(t) mit!	Индивидуалн и и групни рад	фронтална дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима и групама индивидуални рад

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Пети разред
Наставне теме/садржаји	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
	Sprich/Sprecht nach! Hör/Hört zu!				
4. Исказивање молбе, захвалности и извињења	-слушање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење	Индивидуалн и и групни рад	фронталнадијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима , индивидуални рад
5. Честитање	-слушање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки Zum Geburtstag, viel Glück, zum Geburtsag viel Glück, zum Geburtstag, liebe Lina, zum Geburtstag Viel Glück ...	Индивидуалн и и групни рад	фронтална дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима индивидуални рад
6. Описивање живих бића, предмета, места и појава	Слушање краћих једноставних описа живих бића, предмета и места у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених описа живих бића, предмета и места	Индивидуалн и и групни рад	фронтална, дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима индивидуални рад

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Пети разред
Наставне теме/садржаји	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
	Meine Tante ist schlank. Mein Onkel ist fleißig. Wie ist dein Regenschirm? Er ist blau.				
7. Исказивање потреба и осећања	-саопштавање својих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на туђа Ich bin durstig. Ich habe (keinen) Hunger/Durst. Mir ist kalt/warm. Ich bin müde/glücklich. Möchtest du schlafen? Möchtest du etwas Wasser trinken?	Индивидуални и групни рад	фронтална, дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима индивидуални рад
8. Изражавање допадања/недопадања	-слушање кратких текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено исказивање слагања/неслагања, допадања/недопадања Ich mag Eis. Magst du es auch? Ich liebe meine Familie und meine Freunde. Ich schwimme gern. Глаголи mögen, lieben	Индивидуални и групни рад	фронтална, дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима, индивидуални рад

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура;	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Писане провере Ученици дају самопроцену оцене Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) Могућност израде панора или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Након сваке теме По потреби По потреби Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ предмета је да ученици стекну сазнања, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су претпоставка за компетентан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву.

Задаци предмета:

- разумевање значења кључних појмова који се односе на грађанина, државу и власт и схватање историјског развоја грађанских права и слобода - упознавање са карактеристикама одговорног и активног грађанина и разумевање улоге детета као грађанина у друштву
- разумевање односа између грађанских права, појединца и општег добра
- упознавање са начинима развијања грађанске одговорности
- разумевање волонтерског покрета и значаја волонтерских акција
- разумевање значаја иницијативе за постизање промена у друштву и подстицање ученика да се ангажују у различитим иницијативама - разумевање неопходности постојања власти и концепта неограничене власти
- упознавање са институцијом Бачког парламента и оспособљавање за самоиницијативност и извођење конкретних акција

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ		Пети разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	УВОД	2
2.	БАЧКИ ПАРЛАМЕНТ И ИНИЦИЈАТИВА	5
3.	ГРАЂАНИН	19
4.	ДРЖАВА И ВЛАСТ	7
5.	ЗАВРШНИ ДЕО	3
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Број часова	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1. УВОД		2	Припремање наставника за часове	
2. ЂАЧКИ ПАРЛАМЕНТ И ИНИЦИЈАТИВА	Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама Комуникација и сарадња Дигитална компетенција Одговорано учешће у демократском друштву	5	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: презентације, видео материјали, пројектна настава, симулација, играње улога, дебата.. Обезбеђивање корелације са другим предметима. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативно, оцењивање усмених одговора ученика и рада у групи Самоевалуација и евалуација крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације
3. ГРАЂАНИН	Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција; Комуникација и сарадња, Дигитална компетенција Одговорано учешће у демократском друштву	19	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: радионице, презентације, видеозаписа, кратки филм.. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, ради израде презентација паноа, кратких видео записа.. Вршњачко предавање Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика и рада у групи Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног Вршњачко предавање
4. ДРЖАВА И ВЛАСТ	Компетенција за учење;	7	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада : играње улога,	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, и рада

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Број часова	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација и сарадња Одговорано учешће у демократском друштву Решавање проблема		симулације.. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала:презентације, видеозаписа... Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета ради припреме симулације и годишњег школског Квиза Организовати посету Градској општини Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	у групи, сумирање постигнућа ангажовања крајем маја Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Квиз
5. ЗАВРШНИ ДЕО		3	Припремање наставника за часове	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, сарадње и комуникације у групном раду Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног Вршњашко предавање Квиз

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања; -показује одговоран однос према раду/припремљен је за час. ДОБАР оцену добија ученик који: -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; -показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	Непосредно опшисно оцењивање ученика може се вршити кроз: - Усмено испитивање; - Писмено испитивање; - Посматрање понашања ученика; - Редовно доношење домаћег задатка; - Прегледање свеске; - Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима	Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
			Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
			Ученици воде евиденцију	
			Прегледање свески	Три пута у једном полугођу
			Писане провере	Једном у полугодишту
			Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
			Рад у пару (посматрање наставника,	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
задатака.	ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: -у довољној мери покажује способност употребе информација; -у знатној мери логички повезује чињенице и		излагање парова, процена осталих ученика) Описно оцењивање.	Крај полугодишта и школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – показује мањи степен активности и ангажовања		Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда панорама, различитих врста излагања	На сваком часу током школске године. Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА

Православни катихизис

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ВЕРСКА НАСТАВА		Пети разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	УВОД	1
2.	РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СТАРОГ СВЕТА	3
3.	ОТКРИВЕЊЕ – СВЕТА БИБЛИЈЕ	4
4.	СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА	8
5.	СТАРОЗАВЕТНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА	7
6.	ЗАКОН БОЖИЈИ	4
7.	МЕСИЈАНСКА НАДА	9
Укупно		36

Кључни појмови: Стварање света, религије, идоли, једнобоштво, многобоштво, Божије Откровење, Свето Предање, Библија, Стари Завет, Нови Завет..

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
I	Ученик ће: Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе; Моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања	I УВОД	1. Упознавање са садржајем програма и начином рада 2.Прелиминарна систематизација Циљ наставе у 5. разреду јесте да ученици на примеру старозаветне историје уоче да Бог није одустао од остварења свог првобитног плана о свету, који се огледа у сједињењу свих створених бића са Богом преко човека, и поред тога што је то први човек Адам одбио да испуни. Бог је после греха првог човека променио начин остварења тог циља, али је циљ због кога је свет створен остао исти. Конкретна реализација тога циља почиње од избора Аврама и благосиљања	Компетенција за учење •Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација •Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Сарадња •доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.	Катихизација као литургијска делатност је заједничко дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација ("знања о вери"), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у Богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Врсте наставе: Настава се реализује кроз следеће облике наставе: 1) теоријска настава (35 часова) 2) практична настава (1 час). Место реализације наставе: 1) Теоријска настава се реализује у учионици; 2)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
					Практична настава се реализује у цркви - учешћем у литургијском сабрању; Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика,
II	Моћи да именује неке политеистичке религије. Моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе старог века	II РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СТАРОГ СВЕТА	Ови старозаветни догађаји, којима почиње остварење Царства Божијег у историји, показују, међутим, и то да се и у новом начину остварења Царства Божијег не заобилази човек и да Бог такође остаје при томе да апсолутно поштује слободу човека, да се преко њега и његовом сарадњом то Царство и оствари, као што је то био случај и са првим човеком Адамом. Кроз старозаветну историју почиње, међутим, да се назире и то коју је личност одабрао Бог да уместо првог Адама буде та спона између Њега и света како би	Компетенција за учење •Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. Естетичка компетенција •Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким	Катихета (вероучитељ) треба да упозна ученике са основним елементима религије и културе старог века, најзначајнијим паганским митовима и легендама о вечном животу и да припреми ученике за сусрет са Правим и Истинитим Богом који нам се открива у личном односу, а о чему нам сведоче Свето Писмо и Свето Предање. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
			се тај план испунио, као и то на који ће се начин	пољима свог деловања. Комуникација •Изражава своје ставове, мишљења,	доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе - узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја
III	Моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава; Моћи да објасни да је рођење Христово	III ОТКРИВЕЊЕ СВЕТ БИБЛИЈЕ	Десет Божијих заповести дате су јеврејском народу да би регулисале однос старозаветне Цркве са Богом, као и односе међу члановима Цркве. На основу позива Божијег Авраму и оснивања старозаветне	Компетенција за учење •Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова	Катихета је позван да код ученика развија свест о Богу као Личности која нам се открива и да их упозна са појмовима Светог Писма и Светог Предања, као и са узроком и начином настанка Библије.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	догађај којиИ дели историју на стару и нову еру; Моћи да наведе неке од библијских књига, њихове ауторе и оквирно време настанка Моћи да разликује Стари и Нови Завет Бити подстакнут да се односи према Библији као светој књизи;		Цркве, треба показати да се и старозаветна Црква, као новозаветна, темељи на вери у Христа и будући догађај сабрања око Њега и сједињења с Богом у њему, што ће донети бесмртност свима и целој природи. Овај програм треба реализовати читајући кључне одломке	знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. Одговорно учешће у демократском друштву •Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Одговоран однос према околини •Сагледава које активности (обрасци понашања), на	Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе - узрасту

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
					ученика, нивоу психофизичког развоја
IV	Моћи да преприча библијску причу о постању и доживи је као дело љубави Божије Моћи да увиди да је Бог поред видљивог света створио и анђеле Моћи да преприча библијску приповест о стварању човека и уочи да је човек сличан Богу јер је слободан Бити подстакнут на развијање осећаја личне одговорности према природи; Моћи да наведе неке од последица првородног греха по човека и читаву створену природу; Моћи да преприча неку од библијских прича до Аврама;	IV СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА	Тему Припрема света за долазак Сина Божијег треба реализовати препричавањем библијске историје од пада Адама до позива Авраму да напусти родитељски дом и пође за Богом. Овде треба указати ученицима на то да се Бог не пројављује у свету као индивидуа, већ кроз историјске догађаје и да су то они догађаји који својом структуром и елементима указују на будуће Царство Божије.	Одговорно учешће у демократском друштву •Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Естетичка компетенција Комуникација •Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Одговоран однос према околини •Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице	Катихета (вероучитељ) треба да упозна ученике са истином да Бог ствара свет из љубави како би му дао вечно постојање, да их оспособи да увиде посебну улогу човека као споне између Бога и створеног света коју му је (човеку) Бог наменио, објасни им повест о прародитељском греху и упозна их са његовим последицама, укаже им на начин на који се Бог стара о свету и човеку од Адама до Ноја и пробуди у ученицима одговорност за свет који их окружује. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	Моћи да повеже причу о Нојевој барци са Црквом Бити подстакнут на послушност као израз љубави према Богу;			и глобалном нивоу,	и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.
V	Моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја моћи да уочи везу старозаветних праотаца и патријараха са Христом Моћи да исприча да јеврејски народ прославља Пасху као успомену на излазак из Египта Моћи да извуче моралну поуку из библијских приповести Моћи да препозна старозаветне	V СТАРОЗАВЕТНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА	Теме: Избор Аврама... и Аврам и јеврејски народ као праслика Христа и Цркве, треба, такође, реализовати препричавањем библијске историје везане за Аврама и упућивањем на следеће моменте: да је Аврам, на основу веровања обећању Божијем, пошао за Њим, без обзира на то што су многи догађаји могли указивати на то да се то обећање неће испунити; да је покушај Аврама да жртвује свог сина Исака израз апсолутне везаности Аврама за Бога, односно вере у Бога и његово обећање; да Бог не жели жртву Исакову (из	Одговорно учешће у демократском друштву • Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима. Одговоран однос према здрављу Рад с подацима и информацијама	Катихета (вероучитељ) треба да упозна ученике са старозаветним личностима и догађајима и њиховом повезаношћу са Христом, а посебно догађаја Пасхе, као и да им укаже на етичку вредност старозаветних списа, на библијску историју као сведочанство Божије бриге о свету и човеку, а осим тога и да их упозна са старозаветним мотивима у иконографији. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	личности и догађаје у православној иконографији		чега би требало извести закључак да се ниједно дело, уперено против човека и његовог живота, не може оправдати Богом), као и на моменат да је Исак праслика Сина Божијег и његове жртве за спасење		проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе - узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја
VI	Моћи да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију;	VI ЗАКОН БОЖИЈИ	Тему Десет Божијих заповести треба реализовати на основу старозаветног описа давања заповести Мојсију на гори		Катихета (вероучитељ) треба да објасни ученицима околности у којима је Бог дао Закон преко Мојсија, да им пружи основно знање о томе

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	Моћи да наведе ипротумачи на основном нивоу Десет Божијих заповести; Моћи да разуме да је ододноса према Заповестима зависила и припадност Божијем народу; Бити подстакнут да примени вредности Декалога у свом свакодневном животу.		Синају, указујући да суштина овог закона није његово индивидуално упражњавање и испуњење, већ да он има смисао у односу човека према Богу и другом човеку, односно да прописује шта не треба учинити другом човеку, на основу чега се подвлачи значај другог, Бога и човека, за живот нас самих.		да се кроз Десет Божијих заповести остварује заједница Бога и људи и да оне представљају водич и припрему за Христове заповести љубави. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
					наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења
VII	Моћи да препозна наслице Ковчег Завета и Скинију и да у једној реченици каже шта је мана Моћи да именује најважније личности јеврејског народа у Обећаној земљи Моћи да уочи да је Светиња над светињама посебно место Божијег присуства Знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију Моћи да наведе неке од старозаветних пророка Моћи да уочи да	VII МЕСИЈАНСКА НАДА	Упоредо с библијском историјом, глобална светска историја показује да људи, будући да су иконе Божије, не престају да теже бесмртности. То се види кроз стварање разних религија, митова, али и философије и науке, као и културе и уопште цивилизације, које све имају као крајњи циљ налажење начина да се превазиђе смрт. Ово треба искористити и покренути у настави дијалог између хришћанског виђења истинског постојања света, односно начина на који се може остварити бесмртност за све људе и за сву природу, и савремених религијских и научних		Катихета (вероучитељ) треба да упозна ученике са појмом Обећана земља и његовим значајем за изабрани Народ Божији, да им објасни значај Старозаветне Скиније и Храма, да им укаже на улогу старозаветних царева и пророка, лепоту Давидових псалама, да им објасни појам Месије и предочи им специфичност библијског текста и омогући да доживе његову сликовитост. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	сустарозаветни пророци најављивали долазак Месије Увидети значај покајања и молитве као „жртве угодне Богу“ на основу		теорија о решењу проблема смрти. Нагласак треба ставити на литургијско искуство превазилажења смрти, с назнаком да хришћанство остварење ове тежње види у слободи Бога и		нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе - узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

ВЕРСКА НАСТАВА				Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање;	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања; -показује одговоран однос према раду/припремљен је за час. ДОБАР оцену добија ученик који: -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	Непосредно опшисно оцењивање ученика може се вршити кроз: Усмено испитивање; Писмено испитивање; Посматрање понашања ученика; Редовно доношење домаћег задатка; Прегледање свеске; Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима	Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
			Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
			Ученици воде евиденцију	
			Прегледање свески	Три пута у једном полугођу
			Писане провере	Једном у полугодишту
			Групни рад (посматрање наставника, излагање група,	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА			Пети разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	мишљења и у знатној мери критички расуђује; -показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: -у довољној мери покаује способност употребе информација; -у знатној мери логички повезује чињенице и		процена осталих ученика)	
			Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Описно оцењивање.	Крај полугодишта и школске године	
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – показује мањи степен активности и ангажовања		Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим	На сваком часу током школске године. Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Школски програм Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац за 2023/24-2026/27. годину

ВЕРСКА НАСТАВА			Пети разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
			ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.